БЭЛЭЙНГӨӨ ХУРЬГАДЫЕ НЭГЭШЬЕ ГАРЗАГҮЙГӨӨР ТҮЛЖҮҮЛЭЕ

Арад зониие эдеэ хоолой эгээн үнэтэ продуктнуудаар хангаха хэрэг улам саашадань һайжаруулха ябадал танай ажалһаа, танай хүсэ шадалһаа, танай мэргэжэл шадабариһаа дулдыдаха байна. Бүри 1962 ондо магазинуудта мяха, һү, тоһо, үндэгэнэй элбэг болохын түлөө, сибириин хүн бүхэнэй, совет хүн бүхэнэй танай гайхамшагта ажал тухай омогорхолтойгоор, инаг дуратайгаар хэлсэдэг болохын түлөө тэмсэел нүхэдүүд.

(Сибириин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөндэ хабаадагшадай хандаһан хандалгаһаа).

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 7 (9761) | 1962 оной январиин 9, вторник | Сэн 2 мүнгэн

ШЭНЭ ТҮЛ АБАЛГЫН ХАЛУУН ХАҺЫЕ ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРГЭХЭБДИ

1962 ондо 100 хонин бүриһөө 102 хурьга түлжүүлжэ, 480 центнер хониной мяха абаха, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалха гэхэ гү, али хамта 73 центнер „сагаан алта" гүрэндөө худалдаха уялга абанабди

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ Коммунистическэ партиимнай түүхэтэ XXII съезд ехэшье, харюусалгатайшье зорилгонуудые табяад байна. Бидэнэр ойрын 20 жэлэй туршада орон дотороо эдеэ хоолой зүйлые, промышленностьда түүхэй эд элбэг далай болгохо уялгатайбди. Тиигэжэ коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури табилгада бидэнэр өөһэдынгөө хубитые оруулха болонобди.

Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ бригадынгаа бэелүүлхэ хүдэлмэриин түсэб хараалхадаа бидэнэр орон дотороо коммунизм байгуулха партиингаа шэнэ Программые дүүргэхэ бүгэдэ арадай тэмсэлдэ ажалшан бүхэн өөрынгөө һуури тодорхойлхо ёһотой гэһэн КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой заабариие баримталнабди. Мүнөө үедэ үбэлэй хурьгадые эмхитэйгээр абаад, һайнаар түлжүүлхэһээ шухала зорилго бидэ хонишодто байхагүй. Түл түрсэеэ гарзагүйгөөр абаха гээшэ хонишодой хүдэлмэридэ ургаса хуряалгын халуун хаһа гэжэ нэрлэхэдэ зохихо байна. Энэ шухала хүдэлмэриие һайнаар үнгэртэбэл, арадай ажахын шухала хэрэг бэелүүлэгдэхэ байһаниинь мэдээжэ.

Манай колхозой хонишод үбэлэй түрүүшын хурьгадые абажа эхилэнхэй. Январь, февраль, март һарануудта бидэнэр 10 мянга шахуу хурьгадые абажа түлжүүлхэ болонобди. Тэрэнэй ашаар байгша ондо 2,5 мянган центнер хониной мяха гүрэндөө худалдаха, хонидой тоо 10 процентһээ бага бэшээр олошоруулха, тэрэ тоодо эхэ хонидой тоое 18 процентээр олошоруулха гэһэн түсэбөө бэелүүлхэ арга колхоздо олгогдохо бшуу.

Үбэлэй һарада хонидоо хурьгалуулха хүдэлмэридөө колхозоймнай хонишод хүсэд һайн бэлэдхэлтэйгээр оробо. Ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бүхы 9 бригадада үбһэ тэжээлынь хүсэд хүрэхөөр газаа буулгагданхай, эхэ хонидто эдюулхэ холимол силос бригада бүхэндэ дарагданхай, сакмануудые, нялха хурьгатай хонидые амяарлаха хаамагууд, хобоо кормушканууд бүрин бэлдэгдэнхэй, сагаадагданхай. Хони хурьгалгада илангаяа колхозоймнай нэгэдэхи отделениин хонишод эрхимээр бэлдээ. Эндэ хонин һүрэгэймнай хахадынь тооной байрладаг юм.

Үбэлэй хурьгадые абаха хүдэлмэридэ манай бригадынхид бүри зунһаа бэлдэжэ эхилһэн байна. Бригадымнай хонишон техник-үрэжүүлэгшэ Радна Дампилов август, сентябрь һарануудта бүхы эхэ хонидоо оролдосотой һайнаар үрэжүүлжэ дүүргээ һэн. Бидэнэр өөһэдынгөө хүсөөр 600 центнер һайн шанартай үбһэ бэлдэжэ абаабди. Мүн элдэб ногоо холижо, силос дарахада туһалалсаһан байнабди. Өөһэдөө хашаа хорёогоо заһабарилжа, түл абалгада бэлдээ һэмди. Намартаа, үбэлэй эхеэр малаа тарянай узуурта, уулын шэмэтэ ногоондо адуулжа гаргадаа. Энээнэй ашаар хонидоймнай тамир нилээд һайжарһан байна. Эдэ үдэрнүүдтэ бригадынгаа гол байрада үбэлжэдэг хоёр отарын хотон соо электрын гал носоохын тула тусхай машина тодхообди.

Хони хурьгалгадаа нягта һайнаар бэлдэһэнэйнгээ ашаар долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ — 1962 ондо ехэ социалис уялгануудые абаха арга бригададамнай олгогдоо. Бидэнэр мүнөө жэлдэ **бүхы 1800 эхэ хонидой, түлгэнүүдэй 100 толгой бүриһөө 102 хурьга абажа түлжүүлхэ гэжэ шиидээбди.** Тиихэдэ **Цыден-Еши Лумбуновай отарын хонишод 100 хонин бүриһөө 103 хурьга, Радна Дампиловай отарынхид — 105 хурьга эхэһээнь һалгаатар түлжүүлхэ гэһэн уялга абанхай.** Тиигэжэ байгша ондо бригадамнай 480 центнер хониной мяха, 73 центнер нооһо абаха зорилготой. **Октябриин нэгэн болотор хурьгадаа 30 килограммтай болгохо, хонин бүриһөө 3 килограмм хүрэтэр нооһо хайшалха зорилготойбди.** Эдэ бүгэдэмнай долоон жэлэй түсэбэй даабариие болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ манай хубита боложо үгэхэ бшуу.

Абаһан түсэб, социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхын тула бидэнэр нэн түрүүн малдаа үбһэ, тэжээл ехээр бэлдэжэ абаха байнабди. **Бригадынгаа хүсөөр 2700 центнер үбһэ, 1500 центнер горох овёс хоёрые холижо тариһан ногоо бэлдэхэ, 400 тонно холимол силос дараха гэжэ хараалнабди.** Бригададаа даалгагдаһан сабшалан дээрэ нёдондо 1000 тонно наб шэбхэ гаргаһан байбал, энэ жэлдэ тэрэнээ 2 мянган тоннодо хүргэхэ, һайрамаар 50 гектар сабшалангаа уһалха түсэб хараалагданхай. Мүнөө бригадын гол байрада 500 тонно хониной шэбхэ обоологдонхой бии. Хабартаа бригададаа даалгагдаһан тарялан дээрээ пропашной ургамалнуудые тариха севооборот эмхидхэжэ, саашадаа хониной мяханай, нооһоной өөрынь үнэ сэнгые химдаруулхаар хараалагдана.

Хараалһан эдэ зорилгонуудаа бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, ажалай түлөөһэ гуримшуулха шухала байһаниинь элитэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ манай бригада, колхозой бусадшье бригаданууд ажахын тоосоондо орожо, хонидоо эзэн ёһоор харууһалжа, ниитынгээ баялигта һалан назагайгаар хандаха ябадалда эсэс табигдаа. Хонишод хэһэн ажалайнгаа аша үрэ харадаг болонхой. Ажалаа энэ түрүү аргаар эмхидхэхэ хэрэгтэ зүрхэтэйгөөр орохо саг ерээ гэжэ һананабди.

Бригададаа бидэнэр хурьгадаа хайшан гэжэ абаха, түлжүүлхээр байнабибди? Дээдэ гарай хонишод Радна Дампилов, Цыден-Еши Лумбуновай отарануудта хонид гол түлэб январь, февраль һарануудта, Лудуп Лубсановай отарада—март һарада хурьгалжа дүүрэхэ юм. Лудуп Лубсановай отарада түлгэнүүд, зуһагууд харууһалагдана.

Эдэ үдэрнүүдтэ бригадымнай хүсэн эхэ хонидой хоёр отарада табигданхай. Үрэжүүлгын хэгдэһэнэй ёһоор хурьгадые хүлеэжэ абаха график табигданхай. Гол хонишодто туһалхын тула бригадаһаа хэдэн хүниие нэмэжэ үгөөбди. Тэдэнэр хурьга абахада, тэдэниие эдеэлүүлхэдэ туһалха үүргэтэй. Хурьгадые үдэр һүнигүй абаха хүнүүдэй ээлжээн хараалагданхай. Хурьгатай хонидой байрада электрын гэрэл оруулхада хонишодой хүдэлмэри нилээд хүнгэржэ үгэхэ. Гурбадахи отарада хонид март һарада хурьгалха хадаа тиимэшье шахардуу байхагүй болоно.

Хонидой хурьгалха үедэ бидэнэй оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар колхозой хонин һүрэгые саашадань олошоруулха, тэрэниие ажахын эгээн ехэ олзотой һалбари болгохо хэрэг дулдыдаха байһаниинь мэдээжэ. Хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа, үбэлэйнгөө хурьгадые нэгэшье гарзагүйгөөр абажа түлжүүлхэбди. Тиихын тула хурьгадаа кошарно-базова аргаар харууһалжа, түрүүшын 5—6 үдэр эхэтэйнь амяарлан байлгажа, саашадань сакманууд эмхидхэгдэхэ юм. Мүнөө хоёр отарадамнай зуу гаран хурьга абтаад байнхай. Хурьгадтаа эдюулхэ нялха һайн үбһэтэйбди, дүшэ гаран центнер хуһанай ногоон набша бэлдэгдэнхэй. Тэрэнээ уһанда дэбтээжэ, хурьгадтаа эдюулхэбди.

Үбэлэй эдэ шахардуу һарануудта эрид шангаар ажаллажа, орон дотороо коммунизм байгуулха партиин агууехэ Программа хэрэг дээрэнь бэелүүлгэдэ бүхы хүсөөрөө тэмсэхээр бэлэн байһанаа үшөө дахин гэршэлэн харуулхабди.

Ч-Д. Пагбаев, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригадын бригадир;
Р. Дампилов, Л. Лубсанов, Ц-Е. Лумбунов, Ц-Ж. Гынсенов, бригадын дээдэ гарай хонишод.

...в, бригадын дээдэ ...

...ва, бригадын хони...

...Гынсенов, бригадын дээдэ ...

...аева, бригадын хонишон.

Ч.-Д. Ж. Пагбаев, бригадир.

Р. Дампилов, бригадын дээдэ гарай хонишон.

Ц-Е. Лумбунов, бригадын дээдэ гарай хонишон.

...ригадын хонишон-механизатор Владимир Шарапович Мен-... ...трактор дээрээ ажаллажа ябана.

Бригадын хонишон Санжи Гомбоевна Доржиева хонидоо бэлшээридэ гаргахаяа байна.

Б.-ГЫЛЫКОВЭЙ фотонууд.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАХА ЦЕНТРАЛЬНА ҺУНГУУЛИИН КОМИССИДА КАНДИДАДУУДЫЕ ДЭБЖҮҮЛНЭ

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха Центральна һунгуулиин комиссида кандидадуудые дэбжүүлгэ орон дотор үргэлжэлһөөр.

Н. Е. Жуковскиин нэрэмжэтэ улаан тугтай, Ленинэй ордентэ агаарай-сэрэгэй инженернэ академиин профессорнүүдэй, багшанарай, һурагшадай хамтын суглаан январиин 6-да болобо. Центральна һунгуулиин комиссида алдартай летчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой майор **Г. С. Титовой** кандидатурые дэбжүүлхэ дурадхал академиин партийна комитедэй секретарь, авиациин генерал-лейтенант Н. С. Семенов оруулба. РСФСР-эй эрдэм ухаанай, техникын габьяата ажал-ябуулагша, техническэ эрдэмэй доктор В. А. Семенов, академиин һурагша Б. Е. Локтев, месткомой түрүүлэгшэ Б. А. Козлов гэгшэд үгэ хэлэхэдээ энэ дурадхалыень халуунаар дэмжэбэ.

Академидэ һурадаг летчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой майор Г. С. Титовые академиин профессорнүүдэй, багшанарай, һурагшадай коллективэй зүгһөө СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха Центральна һунгуулиин комиссида дэбжүүлхэ гэжэ суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар тогтообо.

СССР-эй уран зохёолшодой правлениин секретариадай үргэн заседани болоо. Уран зохёолшодой Союзай правлениин гэшүүд, газетэ, журналнуудай редакцинуудай түлөөлэгшэд тэндэ хабаадалсаба. СССР-эй уран зохёолшодой Союзай правлениин секретарь Г. М. Марков эндэ үгэ хэлэбэ. Элитэ ехэ уран зохёолшо, СССР-эй уран зохёолшодой Союзай правлениин секретарь, Ленинскэ шангай лауреат **Л. М. Леоновые** Центральна һунгуулиин комиссида дэбжүүлхэ дурадхал тэрэ оруулаа. Уран зохёолшод **А. Т.** Твардовский, Н. М. Грибачев, Л. С. Соболев, К. В. Воронков гэгшэд энэ кандидатурыень дэмжэбэ. СССР-эй уран зохёолшодой Союзһаа уран зохёолшо Л. М. Леоновые СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха Центральна һунгуулиин комиссида дэбжүүлхэ тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар баталаа.

КПСС-эй XXII съездын нэрэмжэтэ нефть абадаг управлениин (Азербайджанай ССР) хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай үргэн суглаан болобо. Энэ управлениин хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай зүгһөө Социалис Ажалай Герой, орон дотор түрүүлэн бии болоһон коммунис ажалай бригадануудай нэгые хүтэлбэрилэгшэ **А. А. Джафаровай** кандидатурые Центральна һунгуулиин комиссида дэбжүүлхэ дурадхал оруулагдаа. Тус управлениин начальник, Социалис Ажалай Герой Б. М. Мамедов иимэ дурадхал оруулһан байна. Суглаанда хабаадаһан бүхы хүнүүд тэрэ дурадхалыень бүри мүһэн һайшаагаа.

Молдавиин ССР-эй Каушанска районой «Путь к коммунизму» колхозой гэшүүд Центральна һунгуулиин комиссида мэдээжэ гахайшан **Г. И. Арпентий** гэгшые ниитынгээ суглаан дээрэ нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай Киргизэй республиканска комитедэй президиумэй үргэдхэгдэһэн заседани болоо. Фрунзе городой хүүгэдэй нэгэдэхи больницын врач-педиатр **Т. Орозбаевагай** кандидатура Центральна һунгуулиин комиссида дэбжүүлэгдээ. Суглаанда хабаадагшад булта тэрэ кандидатурыень дэмжэһэн байна.

Хара хүрьһэтэ хизаарай баялигые арьбадхаха

РСФСР-эй Центрально-хара хүрьһэтэ зонын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн

ВОРОНЕЖ, январиин 6. (ТАСС). России Федерациин центрально-хара хүрьһэтэ зонын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн мүнөөдэр эндэ нээгдэбэ. Белгородско, Воронежско, Курска, Липецкэ, Орловско, Тамбовско областьнуудай газар тарялангай, мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, эрдэмтэд, партийна, советскэ, комсомолой хүдэлмэрилэгшэд тэрэ зүблөөндэ хабаадана.

КПСС-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи бюрогой түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Г. И. Воронов, России Федерациин Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Д. С. Полянский зүблөөнэй хүдэлмэридэ байлсаа.

КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар центрально-хара хүрьһэтэ зонын областьнуудай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонууд болон зонын колхоз, совхозуудта орооһо таряа, мяха, һү, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр абадаг болохо тухай элидхэл РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Д. С. Полянский хээ.

Түрүүшын хурьгад мааралдаба

Энэ жэлдэ Мухаршэбэрэй аймагай колхоз, совхозуудай хонишод мүнөө январь, февраль, март соо хамта 70 мянган хурьга абажа, һайнаар түлжүүлхэ зорилготой.

Һүүлэй хэдэн үдэрнүүдтэ хаа хаанагүй шэнэ түл олоор абтажа эхилээ. Аймаг соогоо эгээн түрүүлэн «Эрдэм» совхозой хонишод эртын хурьгадые маарuулжа захалба. Тус совхозой хонишод долоон жэлэй 4-дэхи жэлдэ хонин һүрэгэйнгөө тоо толгойе 37 мянганда, тэрэ тоодо эхэ хонидоо 19 мянганда хүргэхэ түсэбтэй.

— Совхозоймнай түрүү хонишод Дондок Эрдынеевэй, Баяр Доржиевай, Социалис Ажалай Герой Балдама Доржиевагай бригаданудта һаянай хонид олоороо хурьгалжа эхилээ. Совхоздо бүхыдөө һүүлшын 3—4 үдэрэй туршада 1000 шахуу хурьган абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна,— гэжэ совхозой директор нүхэр Доржиев хэлэнэ.

Мүн «Знамя Ленина» колхоздо 400 хурьган, «Забайкалец» колхоздо мянгаад толгой хурьган абтаа. Хамта аймаг дотор эдэ үдэрнүүдтэ дүрбэ мянгаад хурьган абтанхай.

Б. Жамбалов.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар нүхэр Е. К. Брун гэгшые шагнаха тухай

70 наһа хүрэһэнтэйнь дашарамдуулан, коммунис ёһоор ажалшадые хүмүүжүүлхэ талаар габьяатай байһанайнь түлөө Мухаршэбэрэй аймагай Шэнэ-Заганай хүдөөгэй библиотекые даагша Елена Клементьева **Брун** гэгшые Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Бурядай **АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй** Түрүүлэгшын орлогшо
В. СУЕТИН.

Бурядай **АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй** Секретарь **Ч. ДОРЖИЕВ.**

Улан-Удэ,
Соведүүдэй Байшан.
1962 оной январиин 4.

Түүхэтэ съездын нэрэмжэтэ колхоздо

ГРАМОТА АБАБА

Баргажанай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой комбайнер Цыдып Доржиев ёһотойл ажалдаа суурхаһан, ходоо магтаалтайгаар ажаллажа ябадаг хүн. Таряа хуряалгын хаба ороходо үдэр һүнигүй ажалладаг. Нёдондо намар тэрэнэй комбайн һайнаар заһабарилагдаһан байжа, нэгэшье үдэр һаатаагүй һэн. Оролдосотойгоор ажаллаһанайнь ашаар тэрэнэй даадаг агрегат ажалай үндэр бүтээсэ туйлаа. Нүхэр Доржиев хуряалгын үе соо 500 гектар таряа сохижо абаһан юм.

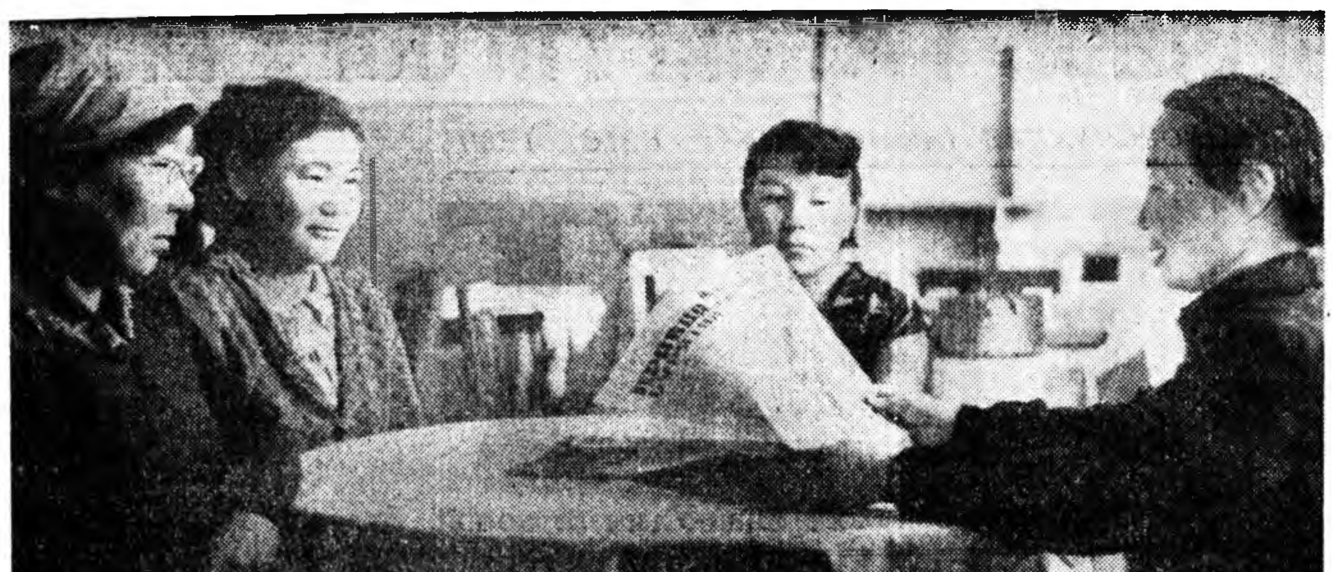
Ажалай үльгэр жэшээ харуулжа, магтаалтайгаар ажаллаһандань колхозой правлени, партком үнэтэ бэлэг, грамота барюулаа.

ХҮНДЭТЭЙ ПОЧТАЛЬОН

Энэ колхозой гэшүүн Екатерина Абидуева хоёрдохи жэлээ почтальоноор хүдэлнэ. Ажалдаа нарин нягтаар хандадаг. Зуу гаран айлнуудаар газетэ, журнал, бэшэгүүдые зөөхынгөө хажуугаар, холын гүүртэнүүдээр ябажа, малшадай захилнуудые дүүргэнэ. Газетэ, журналнуудые саг сооһь хүргэдэг хадань Екатерина Абидуевае малшад ехээр хүндэлдэг болонхой.

Тээсгэнэй шэнэ жэлэй газетэ, журналнуудые захиха үедэ нүхэр Абидуева зоной дунда ехэ хүдэлмэри ябуулжа, «Бурят үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдые олоорнь захюулба.

В. Мурманский.

Улан-Удын № 1 интернат-һургуулиин агитаторнууд түүхэтэ XXII съездын материалнуудые ажалшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулхын тула ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байнхай. Тус һургуулиин агитатор А. В. Гергесова илангаяа һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Зураг дээрэ: Анастасия Владимировна ээлжээтэ хөөрөөгөө үнгэргэжэ байһаар харуулагдана.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Залуушуулай хубита

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадын комсомолшуудай суглаан һаяхан болобо. «Бидэ коммунизм байгуулхабди» гэһэн асуудал хэлсэгдээ. Коммунизм байгуулгын үедэ залуушуулай урда ямар зорилгонуудай табигдаһан тухай колхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь нүхэр Сафонова хөөрэжэ үгөө.

Суглаан дээрэ колхозой парткомой секретарь нүхэр Б. Санжиев, хонишон Х. Доржиев, механик С. Поздняков, багша Г. Данзанова болон бусад үгэ хэлээ.

Комсомолшууд 1962 ондо бүри ехэ уялгануудые даажа абаа.

В. Цыдыпов.

—Һайнаар хүдэлөө!—

Ажалшан зоноо хэрэгтэй эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр дутамаггүй хангажа байха гэһэн зорилгоёо Тарбагатайн аймагай эд хэрэглэгшэдэй бүлгэмэй правлени һайнаар бэелүүлнэ.

Хабарай тарилга, үбһэ, таряа хуряалгын үедэ полевой стан, үбһэшэдэй бригада, звено дээгүүр, тосхон һууринһаа холо ажалладаг хүнүүдые хэрэгтэй юумээрнь таһалгаряагүй хангадаг байгаа.

Хабар, зунай үедэ Тарбагатай, Ехэ Куналай гэжэ томо тосхонуудаар хүнэй унда харюулха элдэб зүйлнүүдые худалдаха киоскнуудые нэмэжэ нээһэн, хилээмэнэй пекарни капитальнаар заһабарилһан, хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха комиссионно магазинуудые шэнээр эмхидхээ.

Тиихэ зуураа бүхы магазинууд, эдеэ хоолой газарнууд болон наймаашад хоорондоо. социалис мүрысөө бэрхэ шадамараар эмхидхэһэн, һара бүхэндэ дүнгыень гаргажа, түрүүшүүлые али болохоор һайшаан дэмжэжэ, гээгдэгшэдтэ туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Тиигэжэ худалдаа наймаанай жэлэй түсэб дүүргэһэн тухайгаа декабриин 18-да Буркоопсоюзай правленидэ элидхээ.

Д. Колмаков.

АГИТАТОРАЙ ГЭР

РЕПОРТАЖ

Соёл сурталай хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулжа, КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые арад түмэндэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха, тэдэнэй сэдьхэл зоригыень бадаруулан, ажалай шэнэ амжалтануудые туйлаха гээшэ парторганизацинуудай шухалын шухала зорилго болонхой.

Тиимэһээ нютаг нютагай коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд ойлгууламжынгаа хүдэлмэридэ шэнэ онол арга хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Энэ талаар Хэжэнгын совхозой 1-дэхи фермын (Ушхайта нютагта оршодог) партийна эхин организаци һайн жэшээ харуулна. Эндэхид ондоо областьнуудай жэшээгээр «Агитаторай гэр» эмхидхээд, улад зоной дунда политическэ хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулдаг болоһониинь һайшаалтай.

Парторганизациин секретарь Гомбожап Чимитович Жанчипов нэгэтэ залуу айлайхи Цыден-Еши Батоцыреновтэнтэй хөөрэлдөөд, тэдэнэй гэртэ хүршэнэрэйнь сугларжа байха зүбшөөл абаһан юм. Тэдэнэйдэ залуушье, наһажаалшье хүнүүд ходо сугларлдаг, агитаторнуудтай уулзадаг болоһоор мүнөө тэрэнь «Агитаторай гэр» гэжэ алдаршаа. Ерэхэ хүнүүдэй список, агитаторай хүдэлмэриин түсэб, «Бурят үнэн», «Красная заря» болон бусад газетэнүүд, «Смена» журнал хойто ханадань үлгөөтэй, ходо шэнэлэгдэн, уншаха дуратайшуулаа хүлеэн «даллажа» байдаг.

Ушхайтын эхин һургуулиие даагша, багша Лыгжидма Эрдынеева, мүн бусад хэдэн эдэбхитэд партийна бюрогоор агитатор болгогдон баталагданхай. Нүхэр Эрдынеева «Агитаторай гэртэ» ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха даабаритай юм.

Һаяхан партбюрогой секретарь нүхэр Жанчипов Зүүн, Баруун Сибириин хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Новосибирскын зүблөөндэ хабаадаһан хонишон Буянтуевайда ерээд:

— Цэнгэ Буянтуевич, «Агитаторайманай гэртэ» ошожо, хараһан дуулаһанаа хөөрэжэ үгыт,—гэбэ.

— Теэд лаха һэм, болонол бэзэ. Мори шаргаараа ошохоб,—гээд нүгөөдэнь энеэбхилэн байба.

Цыден-Ешында хүршэнэрынь бушуухан сугларжа, ажал болоод элдэб һонин тухай халуун хөөрэлдөөн захалшоо.

— Таанад мэдэжэ байна ха юмта даа, —гээд түрүү хонишон хөөрөөгөө эхилбэ. Новосибирскын суглаанда хабаадаха ехэ золдо хүртөөб. Тэндэ Н. С. Хрущевой, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. С. Полянскиин, мүн олон түрүүшүүлэй хэлэһэн үгэнүүдые шагнахада ехэл һонин байгаа. Сибириин нютаг нютагуудта 1000—1500 центнер хүрэтэр кукурузын набша намаа ургуулдаг, 25—30 центнер хүрэтэр шэниисын үргаса хуряадаг, гахай олоор шахажа таргалуулдаг, һү ехээр һаадаг, мүн олон мянган тахяа шубуу хаража үндэгэлүүлдэг түрүүшүүл, ажахынууд олон биил байна даа.

20 гаран хүнэй һүүлээр намда үгэ үгтөө. Н. С. Хрущев үгэ хэлэхэдээ, миний ажал тухай һайшаан тэмдэглээ. Энээн тушаа ехэ дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ шадахагүй байнаб, газетэ уншаа, радио шагнаа бэзэт даа. Үбгэд хүгшэд, залуу нүхэд сутлараа гэхэдэнь, ерэжэ һониноо хубаалдаба гээшэб. Манай отарын хонишод үшөө һайнаар хүдэлхэ... —гээд үгэеэ дүүргэбэ.

Тиигээд асуудалнуудые һуралган, һанал бодолоо хэлэлгэн болоо.

— Үгэ хэлэхэдээ тэбдээгүйгшэ, саарһа хаража хэлээгшэ, — гээд Жалсарай үбгэн асууба.

— Үгэ хэлэхэһээ урид гүйгөөшэ морин шэнгеэр бэем хөөдхэлэн болоод байһанаа, хэлэжэ эхилхэдээ зүрхэм доро ороол даа.

Ухаагаараа дүйжэ хэлээ хүн бэзэб даа,—гэхэдэнь, тэндэ һуугшад хүхюугээр энеэлдэнэ.

—Олоной урда зоригтой, һайнаар үгээ хэлэжэ ерээ байнаш даа,— гээд Жалсарай Батуевич урмашаһан янзатайгаар дуугарна.

— Үшөө нэгэ юумэ хэлэхэ аад лэ мартаалби,—гээд Цэнгэ Буянтуев дахин хөөрэжэ эхилнэ. —Читын Оловяннын районой хонишон А. Хилтаевтай уулзаа һэм. Энэ нүхэрые мүрысөөндэ уряаб. Манда Туваһаа экскурсяар ерэһэн хонишонтой баһа уулзааб. Тэрэ мүрысөө гэжэ баһал урина һэн. Уряануудаа хүндэтэйгөөр хүлеэлсэн абалсаабди.

— Никита Сергеевичтэй уулзаа, золгоо гүт?

— Н. С. Хрущевой гарыень барижа мордохуулаабди. Һайнаар ажаллаа һаа, хэншье тиимэ суглаануудта ошохо ха юм даа.

Үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөөн удаахан үргэлжэлөө, ерээшэд барандаа баяртай, зориг дээрээ зориг нэмэнхэй тараа.

— Саашадаа КПСС-эй XXII съездын материалнуудаар, гадаадын ба дотоодын байдал, ажал хүдэлмэри тухай хөөрэлдөө «Агитаторай гэрай» түсэбэй ёһоор ходо эмхидхэжэ байхабди,—гээд партбюрогой секретарь Г. Ч. Жанчипов энэ уулзалга дүүргэбэ.

Нэгэдэхи фермын парторганизациин энэ һайн үүсхэлыень бүхы фермэнүүдтээ дэлгэрүүлхын тула совхозой партком зохихо ябуулга хэжэ байна.

Ж. БАДМАЕВ,
манай корр.

Түмэр замшадаймнай хүдэлмэриин зарим дүнгүүд

Түмэр зам — оронoймнай ажахын гол һалбаринуудай нэгэн мүн. Тиимэһээ түрэл партиимнай XXII съезд дээрэ түмэр замай транспортые саашадань хүгжөөхэ талаар ехэ зорилго табигданхай. Арадай ажахыда хэрэглэгдэдэг бүхы ашаа, эд бараа, пассажирнуудые зөөдэг энэ транспортые хүгжөөнгүйгөөр промышленность болон хүдөө ажахын эрилтые гүйсэд хангахын аргагүй. Юуб гэхэдэ орон доторнай шэрэгдэдэг бүхы ашаанай 80 процент, пассажирнуудай 72 процент түмэр замай транспортда хүртэдэг байна.

КПСС-эй XXII съездые оронoймнай түмэр замшад ажалай бага бэшэ амжалтаар угтаа гээшэ. Түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын гурбан жэл соо тус транспортаар ашаа шэрэлгые 16,5 процентээр дээшэлүүлхэ түсэб 20,7 процент хүрэтэр дүүргэгдээ. Тэрэ тоодо Зүүн Сибириин отделени ашаа шэрэлгээ хоёр дахин дээшэлүүлээ. Мүн манай Улан-Удын отделениин түмэр замшад долоон жэлэй түсэбөөр урдаа табигдаһан даалгабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэн, үнгэрһэн жэлдэ 1960 онойхиһоо хүдэлмэрээ бүхы дүнгүүдээрнь һайжаруулжа шадаа. Локомотивуудые һайнаар ашагладаг, вагонуудай эрьесые түргэдхэһэнэй ашаар түмэр замаар ашаа шэрэлгэ нилээд дээшэлээ.

КПСС-эй XXI съезд дээрэ баталан абтаһан 1959—1965 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ даабаритатоонууд соо электрификаци болон тепловоз хэрэглэлгын үндэһэ һуури дээрэ түмэр замай транспортые шэнэдхэн хубилгаха гээшэ долоон жэлэй гол зорилгонуудай нэгэн байха гэжэ хэлэгдэнхэй. Энэ холын хараата түсэбэй бэелүүлэгдэжэ эхилһээр эгээ гурбан жэл үнгэрбэ. Түмэр замай транспорт дээрэ шэнэ шэнэ амжалта туйлагдажал байна. Оронoймнай центральна область, хизаарнуудһаа Байгал далайн эрье хүрэтэрхи түмэр замуудта электровозууд ашаглагдана. Долоон жэлэй эсэс болотор хамта дээрээ 11 мянган километр утатай түмэр зам электрын хүсөөр хангагдажа, Балтикын эрьеһээ Номгон далай хүрэтэр электровозууд шуумайлдаха юм.

Түрэл партиимнай һаяхан болоһон XXII съезд түмэр замай транспортые бүри ехээр хүгжөөхэ харюусалгатай зорилго табиһан байна. Автомат, хахад автоматна түхеэрэлгэнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэн, техническэ дэбжэлтын гол зорилгонууд шиидхэгдэхээр хараалагданхай. Мүнөө энэ зорилгые бэелүүлгэ түлэг дундаа ябажа байна.

Хараалагдаһан түсэбэй ёһоор ойрын жэлнүүдтэ Улан-Удын отделенидэ нүүрһэнэй хүсөөр ашаглагдажа байдаг паровозууд тепловозуудаар һэлгэгдэхэ зэргэтэй. Мүнөө энэ зорилгоёо бэелүүлэн, отделениимнай түмэр замшад эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри үнгэргэжэ байна. Нёдондо жэлэй эхинһээ хойшо бэлэдхэлэй хүдэлмэриин зарим дүн согсолон харахада, тепловозуудта хэрэгтэй болохо машинистнуудай 50 процент, машинистнуудай туһалагша болон слесарьнүүдэй 30 процентнь бэлдэгдээд байна. 1962 оной эсэс болотор тепловозуудые заһабарилга дээрэ ажаллаха хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд гүйсэд бэлдэгдээд байха ёһотой. Гэбэшье хэгдэхэ хүдэлмэри үшөөл ехэ. Отделени дотор депонуудай үйлэдбэриин технологи хубилгажа, тепловозуудые заһабарилгада бэлэдхэл, станцинуудай замай ажахые хубилгаха хүдэлмэри хэгдэнэ.

Отделениингээ бүхы ажахые шэнэ гуримда оруулхаяа байхадаа, түмэр замай түрүү ажахынуудһаа жэшээ абан, техническэ дэбжэлтын асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхэ болонобди. Мүнөө бэелүүлэгдээд байһан хүдэлмэринүүдые тоолохо болоо һаа, вагонуудые автоматна аргаар холбохо, мөөрнүүдтэнь автоматическа тормоз табигдажа дүүрээ.

Жэл ерэхэ бүри түмэр замаймнай транспортда бүтээсэ ехэтэй шэнэ техникэ хэрэглэгдэнэ. 120 кубометр багтаамжатай вагонууд, 60 кубометр багтаамжатай цистернэнүүд, 94—100 тонно ашаа дааха зургаан голтой хахад вагонууд ашаглагдажа эхилбэ.

Шэнэ түхэлэй эдэ вагонуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын тула түмэр замшад урид хараалагдаһан түсэбэйнгөө ёһоор техническэ базануудаа баһал хубилгаха ушартай болоно. Мүнөө ашаа зөөдэг бүхы вагонуудаймнай 90 процент хуушанай дүрбэн голтойнууд дээрэһээ ашаа тээлгые дээшэлүүлгэдэ ехэ һаад ушаруулна. Вагонно паркнуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын тула вагонуудай голдо ролигтой подшипнигуудые һуулгаха зорилго табигдаба. Энэ хэмжээ-ябуулга түмэр замаар ашаа зөөлгые түргэн скоростьдо оруулха арга олгохо байна.

КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүд соо, мүн партиин Программа соо түмэр зам дээрэ автомат техникэ үргэнөөр хэрэглэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулагдаа. Тус асуудалаар манай отделенидэ нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Гол замуудта автоматическа блокировко, локомотивна сигналнууд, поездуудай ябасые диспетчерэй шалгажа байха түхеэрэлгэ тодхогдоһон байна. Отделениимнай 15 станци радиофицировалэгдээ. Заудинск, Наушки станцинуудай хоорондохи участогта автоматна түхеэрэлгэнүүдые тодхолго дүүргэгдэжэ байна.

Шэнэ техникэ хэрэглэхэтэйгээ хамта, хуушарһан түхеэрэлгэнүүд шэнэлэгдэнэ. Паровозуудай уһа абадаг насосно станцинууд электрын хүсөөр хүдэлгэгдэдэг болобо. Станцинуудай ашаа тээдэг, буулгадаг участогуудта бар хүсэнэй ажал ехэ, тэрээнһээ боложо вагонууд саг болзор соогоо ашаалагдадаггүй һэн. Энэ дутагдалые түргөөр усадхахые оролдожо, электрын элшээр хүдэлдэг оньһото кранууд, пневматическа механизмууд тодхогдоно.

Саашадаа хүндэ ашаатай поездуудай ябадаг болохо байдалтай дашарамдуулан, түмэр замай хуушан рельснүүдые шэнэ «Р-50» маркын рельсээр һэлгэжэ захалаабди. Гадна модон шпалануудые түмэр-бетоноор һэлгэхэмнай. Энэмнай гансал тон хүшэр хүндэ ажал, тиимэһээ бүхы хүдэлмэриин 50—70 процентыень оньһожоруулха болонобди.

Долоон жэлэй түсэбөөр түмэр замай транспорт дээрэ ажалай бүтээсэ 34—37 процентээр дээшэлхэ, ашаа зөөлгын сэнгые 22 процентээр химдаруулха гэжэ хараалагданхай. Зам харилсаанай министерствын бүхыдөө энэ даалгабаряа муу бэшээр дүүргэжэ байгаашье һаань, Улан-Удын отделени үшөөл хангалтагүйхэнөөр ажаллажа байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ продукциин өөрынь үные химдаруулха, үйлэдбэридөө байһан арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ отделениимнай предприятинуудай, коллектив бүхэнэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно.

КПСС-эй Программые түмэр замшаднай һайшаан угтажа, коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа оробо. Коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө хоёр зуу шахуу бригада, коллективүүд тэмсэнэ. Коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн 500 шахуу түрүүшүүл социалис мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэн ябана. Отделениимнай предприятинуудта 200 гаран уралан нарижуулагшад техническэ дэбжэлтэ туйлахын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Үнгэрһэн жэлдэ уралан нарижуулгын дүрбэн зуу шахуу дурадхал оруулагдажа, тэдээн сооһоо гурбан зуугаадынь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, жэл соо табяад мянган түхэриг арьбалха арга олдоо.

Улан-Удын депогой түрүү уралан нарижуулагшад Перевалов, Котлицкий, Музыка, Социалис Ажалай Герой И. Т. Кихо болон бусад эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөн түмэр замшадай дунда улам үргэдэжэ захалаа. Түрэл партиингаа XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон түрүү машинист А. Степанченко, Наушки станциин дежурна Лукачевой даадаг халаанайхид, нүхэр Строковой даадаг Галуута Нуурай электростанциин коллектив болон бусад партиин XXII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн ажалай вахтые үшөө үргэлжэлүүлһээр.

А. Задерей,
түмэр замай Улан-Удын отделениин локомотивна ажахын, энергетикын таһагай начальник.

> ***Арадай ажахын хүгжэхэ бүринь БУХЫ ТУХЭЛЭЙ ТРАНСПОРТ улам саашань, түргөөр хүгжөөхэ хэрэгтэй болоно. Транспортно-харгын барилгые улам үргэдхэхэ, арадай ажахын болон арад зоной ашаа зөөхэ бүхы хэрэгсэлнүүдые дүүрэнээр хангаха; түмэр зам болон бусадшье транспортые техникээр һэльбэн зэбсэгжүүлхэ, түмэр замай, далайн болон гол мүрэнэй замай ябасые нилээд түргэдхэхэ; зам харилсаанай нэгэн бүхэли һудалай шухала хубинь болохо бүхы түхэлэй зам харилсаа тааруугаар хүгжөөхэ гээшэ транспортын талаар табигдаһан гол зорилгонууд болоно.*** **(КПСС-эй Программаһаа).**

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

ҺУНГАГШАДТАЙГАА НЯГТА ХОЛБООТОЙГООР ХҮДЭЛХЭ

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ээлжээтэ заседани боложо, һунгагшадайнгаа урда арадай судьянар хэр зэргээр тоосоогоо хэдэг, мүн арадай заседательнуудтай ямар хүдэлмэри ябуулдаг тухай Сэлэнгын арадай сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр Цыбикжаповай тоосоо зүбшэн хэлсэбэ.

Сэлэнгын аймагай арадай судьянар нүхэд Цыбикжапов, Бильтуев гэгшэд хүн зонтой холбоо барисаа муутайгаар хүдэлнэ, һунгагшадайнгаа үмэнэ хододоо тоосожо байха гэһэн эрилтэ тон хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ гэжэ тэмдэглэгдэбэ. Үнгэрһэн 1961 ондо аймагай арадай сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр Цыбикжапов һунгагшадайнгаа урда 6 дахин, судья нүхэр Бильтуев 8 дахин тоосоһон байгаа. Тиигэбэшье тоосоото суглаанууд ямаршье бэлэдхэлгүйгөөр, һонигүйгөөр үнгэрһэн юм.

Һунгагшадай захяа заабари, үнэтэ дурадхалнууд болон сүүдэй хүдэлмэри тушаа ажалшадай хэһэн шүүмжэлэлые тэдэ нүхэд хараадаа абаагүй, хайхараашьегүй байһаар. Өөрынгөө хуулита уялгые дүүргэхэ хэрэгтэнь олохон арадай заседательнуудые хабаадуулдаггүй байһан ушар тодорхойлогдоо. Совет хуули ёһо шудалха, сүүдэй хэрэг хүтэлбэрилхэ, эрхэ болон уялганuудаа тодорхойгоор ойлгожо абаха ябадалдань арадай заседательнуудта туһалха, тэдэнтэй тусхай хүдэлмэри ябуулха тушаа ямаршье анхарал хандуулагдаагүй байшоо.

Совет гүрэнэй хуули, ниитын гурим сахиха тухай заабари болон эрхэтэдэй эрхэ, уялганууд тухай хүн зондо ойлгуулжа үгэхэ хэрэг мууса дүүргэгдэнэ, лекци болон элидхэлнүүд тон үсөөнөөр уншагдана.

Аймагай арадай сүүдэй өөрыншье хэрэг хүтэлбэридэ баһал горьтойхон дутагдалнууд элирүүлэгдээ. Ажалшадһаа ороһон гомдол, мэдүүлгэнүүдэй бүридхэл мууса табигдаһан, үни удаан саг соо шиидхэбэреэ олодоггүй, зарим ушарта ёһо тэдысэ, албан хойрогооршье хандаһан баримтанууд бии.

Арадай сүүдэй дэргэдэ арадай заседательнуудай совет мүнөө болотороо байгуулагдаагүй. Нүхэдэй сүүдүүдтэ мүн лэ тодорхой туһаламжа хүргэгдэнэгүй.

Һунгагшадайнгаа урда ходо тоосоогоо хэжэ байхыень арадай сүүдүүдэй урда шанга эрилтэ табинагүй, тоосоо хэхэ, арадай заседательнуудтай ябуулдаг хүдэлмэридэ байһан һай һайн жэшээнүүд болон дүршэлнүүдые халан абалсаха талаар хэмжээ Верховно сүүд абанагүй.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиум элирүүлэгдэһэн дутуу дунданууда, аллуу эндүүнүүдээ дары усалхахыень, һунгагшадтайгаа нягта холбоо байгуулхыень, саг үргэлжэ тэдэнэй урда тоосоогоо хэжэ байхыень сульянууд нүхэд Цыбикжаповые, Бильтуевые уялгалба.

Арадай сүүдэй хэрэг ябуулгые хододоо хинан хаража байхые, тусхай асуудалнуудаар тэдэнэй тоосоое зүбшэн хэлсэдэг гуримтай болохыень Бурядай АССР-эй Верховно сүүд болон аймаг, районуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые Президиум уялгалба.

Хүндэтэ амаралта

Аймагай № 1 үхибүүдэй садта хүмүүжүүлэгшээр хүдэлжэ байһан Машанова Матрена Михайловнае удаан жэлдэ хүдэлһэнэйнь түлөө пенсидэ үдэшэбэд. Нүхэр Машанова 25 жэлэй туршада хүдөө һургуулиин багшаар хүдэлөө.

Матрена Михайловнагай ажалай габьяа ехэ. **Хамта хүдэлһэн нүхэдтөө, һургаһан үхибүүдтээ илдам энэрхыгээр хандадаг һэн. Жаргалаа эдлэжэ, элүүр мэндэ, ута наһа наһалыт гэжэ юрөөе.**

— Нэгэ бага амараад, дахин хүдэлхэб, ажалгүй, үхибүүдһээ холо байжа шадахагүйб,—гэжэ Матрена Михайловна харюусана.

В. Байбородин.

Яруунa.

Бурядай АССР-...
Соведэй Президи...

**Бурядай АССР-э...
Соведэй През...
Хүндэлэлэй г...
нүхэр М. Н. Б...
шагнаха т...**

Жара наһа г...
40 жэл научно-пе...
болон олониитын ...
һантайнь даша...
республикын хүд...
мэргэжэлтэдые бэ...
тэ ехэ габьяатай ...
түлөө Бурядай хү...
институдай орга...
физическэ химиин...
даагша, доцент, хи...
дэмэй кандидат н...
Никитич Богданов...
АССР-эй Верховн...
Президиумэй Хүн...
мотаар шагнаха.

**Бурядай АСС...
но Соведэй През...
рүүлэгшын орлог...**

В. С...

**Бурядай АССР...
но Соведэй Прези...
ретарь Ч. ДОРЖ...**

Улан-Удэ.
Соведүүдэй байша...
1962 оной январиин...

Алмаха, арьбалха

Усть-Баргажанай ...
та үйлэдбэрилэгдэ...
най консервэнүүд ...
олон заха хизаарт...
дана.

Партиин XXII с...
баталһан Программ...
лэн, комбинадай ...
ойрын жэлнүүдтэ ...
гэдхэгдэхөөр хар...
Бүхы цехүүд шэнэ...
техникээр, машина...
точно-конвейерно л...
хангагдаха юм. Го...
нэгэн болохо — зу...
һэтэй байха хүйтэн...
дажа эхилээ. Мүн ...
гаһашадай катерну...
онгосонуудые түргэ...
барилха арга олго...
раалагдана. Тиимэ...
далайн эрье түмэ...
хушаха хүдэлмэри...
загаһа барилгын х...
тор дүүргэгдэхэ ёһ...

Эрхим шанартай...
лажа байһан нүхэ...
вай хүтэлбэрилдэг...
шадай бригадын д...
мүнөө бүхы участ...
халаанда хүдэлжэ ...
рилга бүри түргэн...
шаа ябана.

Барилгын ма...
дутажа, бэрхэшээл...
хёолдодог. Энэ б...
дабахын зорилгоо...
һан нэгэшье кил...
дааһа, нэгэшье хаб...
хагүй, дахин хэрэ...
хэдээ шэнэ мате...
50 процентыень ал...
дурадхал барилгаш...
гадир Колодин ор...
луунаар дэмжэгдэһ...
хэлэйнь үрэ дүн эл...
Мүнөө пирс болон...
хын түмэр-бетонно...
дые бодхооходоо, ...
хуушан хабтагайну...
лэнэ, мүн нэгэшье ...
шэнэ хадааһа скла...
гүй.

Түрэл партиингаа...
доро коммунизм т...
рэгтэ Усть-Баргажа...
рилгашад өөрынгөө...
оруулна. Ерэхэ хаб...
гол хүдэлмэреэ ду...
гаһа тушаан абалга...
надай бэлэн байхы...
шэмтэйгээр тэмсэж...

Б...

КУЙБЫШЕВСКА...
«Красноярский» сов...
хи отделениин малша...
тануудые туйлана. Һ...
Федотова, А. Голома...
илангаяа һайнаар аж...
лишан З. Федотова 1...
шада 41617 килограм...
мазова 45729 килогр...
гаа. Ингэжэ тэдэнэр...
даабари нэгэ һараар...
дүүргэбэ. Зураг дээр...
һаа): зоотехник М. ...
Федотова, А. Голома...
тэй хөөрэлдэжэ байн...
ТАСС-эй фо...

БУРЯТ ҮНЭН
1962 оной январиин 9.
2-дохи хуудаһан.

...АЙН ХИЗААР. Рубцовско городто байдаг Алтайн тракторна заводой бии болоhоор энэ жэл ...сэхэнь. «ДТ-54», «ТДТ-60» түхэлэй хэдэ мянгаад тракторнуудые энэ завод гаргаhан ...нь хүдөө ажахыда, ой модоной промышленностьда үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Энэ жэл түсэбhөө ...н машина бүтээгдэбэ. Зураг дээрэ: «ДТ-54» түхэлэй шэнэ тракторнууд эльгээгдэхээ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ДЕПУТАТ АГДЫРЕЕВ—СУУТА АНГУУШАН

мүнөө метр зузаан хабхалагдажа, хүбэн hан хүнжэлөөр ху- Байгал далаймнай хизаарта нэлэнхы ой , ан гүрөөлөөрөө ба- эр Хойто-Байгалай ажал хүдэлмэреэрээ , эдитэй бэрхэ ан- эвенк Михаил Семе- дыреев ажаhуудаг.

гирскэ сельскэ Совенинай нэрэмжэтэ ол- -агнууриин артелиин Михаил Семенович ха- а хойшо, аяар 1937 эхилжэ арьяатаниие , булганай мүр мүш- оор бардам баян бу- таг зондоо хүндэтэй ангуушан. Ямаршье бахадаа шунал ехэ- сэхэ, габшагай бэрхэ тулаада алдар соло-

ной март hарада ан- Михаил Агдыреев нгарскын 93-дахи ин округhоо Бурядай Верховно Соведэй р hунгагдаа hэн. Михаил Семенович агнууряа хараад, дэлмэреэ хээд лэ яба- бэшэ, харин олониитын ндэтэйшье, харюусал- уялга дүүргэдэг, hун- нгаа этигэл найдаба-рие харюулхын хойноhоо хүсэл оролдолгоёо гаргажа ябадаг депутат зэргэтэй хүн болоо.

Республикымнай Верховно Соведэй табадахи зарлалай долоодохи сесси hаяхан болоо hэн. Тус сесси дээрэ харагдаhан дорюун алхамта долоон

жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ республикынгаа арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб, 1962 оной гүрэнэй бюджет зүбшэн хэлсэжэ, үндэр дуугаар баталан абахадань депутат Агдыреев эдэбхитэйгээр хабаадалсаа hэн.

— Улаан сэрэгэй албанhаа 1947 ондо түрэл нютагаа бусажа ерэhэнhээл хойшо урин дулаанай сагта газарай баялигые шэнжэлжэ, үнэтэ малтамалнуудые бэдэрдэг экспедицидэ ябагшадай лэ эдеэ хоол шэрэдэгби. Хүйтэрхэдэнь, намарhаа эхилээд, хабар туласа бууханаа үргэлөөд, хүбшэ гаршадаг гээшэб,—гэжэ Михаил Семенович намдууханаар зугаалаа бэлэй.

Нёдондо намар 4 хүнтэй хамтаржа звено болоод, агнууриингаа 21-дэхи сезондо нүхэр Агдыреев булгашалхаяа мордоhон байгаа. Ангуушан бүхэн булганай 10 арhа тушааха даалгабаритай байhан аад, харин 12—12 булгатай бусажа, хамтадаа 2000 гаран түхэригэй булганай арhа гүрэндөө тушааба. Нэгэ арhаниинь дунда зэргээр 42 шахуу түхэригтэ болобо.

Михаил Семенович үнгэрhэн зундаа бар хүсэтэ гурбан баабгай мухарюулhан байха юм.

— Иимэл ажал хүдэлмэриин дүнтэйгөөр долоон жэлэйнгээ гурбадахи жэлые үдэшэбэ гээшэбди. Партиимнай съезд боложо, 20 жэл соо манай коммунизм бүрин түгэс байгуулхаар асари ехэ Программа хараалба. Тэрэ Программа бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа нэмэлсэхэл гэhэн зорилго урдаа табинхайб,— гэжэ нүхэр Агдыреев мэдүүлнэ.

Г. Цыреторов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй депутат М. С. Агдыреев.

С. Балдуевай фото.

...й агуухэ поэдэй ...урасхаалда

...НГРАД, январиин 6. ... Александр Сергее- ...кинай наhа бараhан- ...шо 125 жэл феврадa гүйсэхэнь. Дурас- ...нэ үдэр манай орон ...ргэнөөр тэмдэглэгдэ- ...кинай үдэрнүүдые ун- ... комисси Ленинградта ...гогдоо. Тэрэ комис- ...үүлэгшээр академик ...лексеев hунгагдаба. ...-эй Наукануудай ака- ... литература, хэлэ бэ- ...таhагай ниитын суг- ...ралиин 6-да Ленин- ... үнгэргэгдэхэ. Бүхэ- ...4-дэхи пушкинска кон- ... февралиин 7—8-да ...юм.

Пушкинай нэрэмжэтэ ... театрта городой түэдэй суглаан, Ленин- ... уран зохёолшодой суг- ...олохо байна.

...рмонинуудта, Культу- ...донуудта, клуб, библи- ...үдтэ Пушкинда зорюу- ...н үдэшэнүүд, концерт- ... конференцинүүд, вы- ...үүд эмхидхэгдэхэ.

...Иоркдо советскэ ...ставкэ нээгдээ

...ВА, январиин 6. ... Хүүгэдэй техническэ, ...ханай зохёолой со- ...выставкэ Нью-Йоркдо ... Энээнтэй дашарам- ...профессионально-тех- ...hуралсалай талаар ... Министрнүүдэй Со- ...ргэдэхи гүрэнэй коми- ...СФСР-эй Гэгээрэлэй ...ствын бүлэг хүдэл- ...шэд мүнөөдэр Моск- ...ША ниидэбэ.

...кын директор З. И. ... ТАСС-эй коррес- ...э иигэжэ мэдээсээ: ...ью-Йоркын выставкэ ...н хоёрдохи хахадта ... Советскэ Союзай ...эрхэтэдэй ажабайдал, ...л, амаралта харуул- ...-гаад элдэб экспона- ...идэ табигдаха.

... ороной арадай гэгээ- ...туримэй хүгжэлтэ ту- ...кци, элидхэлнүүд вы- ...дээрэ уншагдаха, ки- ...мнүүд харуулагдаха.

Редакцида ерэhэн бэшэгүүдhээ

Саhан доро үбэлжэхэнь гү?

Бичурын Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо хүдөө ажахын машина, зэмсэгүүд мүнөө хүрэтэр айлай газаагуур, үнгэрхэдөө хээрэ хэбтэжэ байhаар. Харин тиихэдэнь машина, техникэ хадагалха сарай хооhон байха юм. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд ниитын зөөридэ юундэ иимэ хайша хэрэгээр хандана гээшэб?

Б. Банзаракцаев,
колхозой комсомолой организациин секретарь.

УРАЛАН НАРИЖУУЛАГШАДАЙ ЭДЭБХИ

Совет арад партиин XXII съездын шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа эхилээ. Манайшье республикын ажалшад партиин Программын хараалhан агууехэ түсэбые дүүргэхээр оролдожо байна. Съездын hүүлээрхи эдэ үдэрнүүдтэ бүри эршэмтэйгээр дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ оролсоhон Улан-Удын модоной заводой уралан нарижуулагшад үнэтэ хэдэн дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлбэ.

Жэшээлхэдэ, коммунист-слесарь А. Загайнов модон хайрсагуудые хэдэг станогуудта шатунна механизм тодхожо шадаа. Урдань энэ станогой дэргэдэ тусхай хүн ажаллажа, станогые эрьюулдэг байгаа. Энэ дурадхалай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэhэнэй ашаар нэгэ хүн сүлөөлэгдэжэ, 4000 түхэригэй алмалта хэгдээ. Оролдосотой энэ хүдэлмэришэн hаяхан үшөө нэгэ үнэтэ дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлбэ. Модо хюрөөдэхэдэ гарадаг элдэб тайрадаhа, хибэдэhэ суглуулха тусхай түхеэрэлгэ тэрэ зохёогоо. Хэрбээ энэ ажалые урдань хоёр хүн гараараа суглуулжа зөөдэг байгаа hаа, мүнөө станок бүхэнэй хажууда тусхай бункер табигдажа, модоной тайрадаhан, хибэдэhэн сэхэ тэрэ бункер руу хаягдана. Эндэhээ ленточнэ транспортёроор саашаа шэрэгдэнэ.

Электрик С. Рыжаков бак соохи уhанай хэмжээе тодоруулха автоматическа электросигнализатор зохёобо. Котёлhоо 200-гаад метрын зайда байдаг энэ бак соохи уhанай хэмжээе тодорхойлхын тула кочегар хирэ-хирэ болоод лэ тэндэ ошожо харадаг hэн. Энэ шэнэ түхеэрэлгын тодхогдоhоной hүүлээр кочегарай ажал нилээд хүнгэдхэгдөө.

Шатунна подшипнигай эбдэржэ, хэрэгhээ гарахада станогой зогсохо ушар яhала олон үзэгдэгшэ hэн. Коммунист Д. Калашников станогой эбдэрхэ баримтые усадхаха асуудалда анхаралаа хандуулан, энээн тухай hайн бодомжолжо үзэhэн байна. hүүлээрнь томо подшипник табиха хэрэгтэй гэhэн тобшолол хэбэ. Нүхэр Калашниковай дурадхалай зүб байhаниинь тодоруулагдаа. Шатунна томо подшипник табигдажа, станогой зогсохо ушар усадхагдаа. Нүхэд В. Рыжаков, Н. Пашнев гэгшэдэй уралан нарижуулгын дурадхалай үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэhэнэй ашаар хэдэн зуун түхэригэй арьбалалта хэгдээ.

Бүхыдөө үнгэрэгшэ жэлэй туршада модоной заводой уралан нарижуулагшад 84 дурадхал оруулба. Эдэ дурадхалай олонхинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Ганса 11 дурадхалhаа 1961 оной туршада 19.250 түхэригэй арьбалалта хэгдэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: модо болбосоруулгын цехын слесарь, уралан нарижуулагша А. И. Загайнов, уралан нарижуулгын талаар заводой инженер Л. В. Трифонова хөөрэлдэжэ байна.

А. Куртик.

Уласхоорондын шэнжэлэл

hанаагаа зоболго, урмаа хухаралга.
„hайн жэлнүүд“? Хуушан зорилгонууд.
Балар хараа замууд

Хуушанай дэлхэй шэнэ жэлые ехэ урмаа хухарангяар, уруу дуруугаар угтаа. Ерээдүй тухай эдэ үдэрнүүдтэ буржуазна хэблэлдэ бэшэгдэhэн мэдээсэлнүүд тиимэ сэдьхэл баясуулмаар бэшэ байна. Эдэ мэдээсэлнүүд, мүн үнгэрhэн жэлэй дүнгүүдэй сэгнэлтэнүүд ехэ муугаар харуулагданхай. Уруу дуруу бологшод үнгэрhэн жэл бүри муу байжа болохо байгаа гэжэ бэшэхэдэнь, оптимистнүүд үнгэрhэн жэл бүри hайн байжа болохо байгаа гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, hайн байгаа гэжэ нэрлэнэгүй. Франциин ээд баяшуулай орган бологшо «Эко» газетэ үнгэрэгшэ жэлдэ Францида юун болоhон тухай дурдахагүйhөө гадна, шэнэ жэлдэ hайн юумэ хүлеэгдэнэгүй гэжэ бэшэhэн байна. Англиин «Йоркшир пост» гэжэ газетэ дээрэ дурсагдаhан газетэдэ адлирхуугаар бэшэнэ. Энэ консервативна газетэ иигэжэ бэшэнэ. 1962 ондо ажабайдал ямар байхаб гэжэ дэлхэйн зон мэдээ hаа, 1961 он ямар гайхамшагта hайн жэл байгаа гээшэб гэжэ hанаандаа оруулжа магад байна.

Өөрынгөө ороной уласхоорондын нэрэ хүндын унажа байhан тухай, орон доторойнгоо болон гадаадын экономическа бэрхэшээлнүүдэй хурсадажа байhан тухай Англиин хэблэл нэгэн hаналтайгаар бэшэнэ.

«Экономическа талаараа эди шэди гаргажа байhан» орон гэжэ үргэнөөр соносхогдоhон тэрэ орондошье уруу дуруу аяг зан гаргалга үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Баруун Германиин промышленнигуудай нэгэдэлэй түрүүлэгшэ Берг Бьет иигэжэ hанаагаа зобонгёор бэшэнэ: Баруун Германиин бүхы промышленна предприятинуудай дүрбэнэйнь нэгэ хуби мүнөө доройтолгодо орожо байнхай. Нүүрhэнэй, металлургическа, судна бүтээлгын промышленность мүнөө нилээд ехээр хүдэлмэригүйдэжэ байнхай. Горнягууд, металлургнууд, бусад мэргэжэлэй хүдэлмэришэд ехээр hанаагаа зободог болоо. Юуб гэхэдэ, мүнөө үбэл Рейнэй болон Рурын буладай ээд баяшуул булад хайлуулгые 15—20 процентээр хорооhо гэжэ шиидээд байна. Ушарынь хадаа булад худалдалга бага боложо байнхай. Энээнhээ уламжалан хүдэлмэришэд дахяад олоороо ажалhаа гаргагдажа болохо байна бшуу.

Шэнэ жэлдэ ямар ушарнуудай тохёолдохо байhан тухай Японой хэблэл мүртэй юумэ бэшэнэгүй. Шэнэ, бүри хүшэр хүндэ экономическа шалгалтануудые барижа гарахаар бэлэдхэл хэхыень олониитые газетэнүүд уряална. Правительствын бэелүүлдэг экономическа политика олзо доходые хоёр дахин ехэ болгоогүй, харин эд бараанай, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэ сэн хоёр дахин хүндэрөө гэжэ «Санкэй Симбун» газетэ мэдүүлнэ. Арадай демократическа эрхэнүүдтэ шэнэ добтолгонууд хэгдэхээр болоод байна. «Политическэ хүсэрхэлгые зайсуулха тухай» хуулиин проектые парламентаар дамжуулан баталуулха гэжэ хүсэд шиидэнги байhан тухайгаа премьер-министр Икэда шэнэ жэлээр дашарамдуулан, хөөрэлдөө хэхэдээ соносхоhон байха юм. Демократическа организацинуудай ажал-ябуулгые саа шадань хизаарлаха, митингнүүдые, суглаануудые, демонстрацинуудые хэхэ сүлөө хориха тухай эндэ хэлэгдэнэ. Япон арадай шанга эсэргүүсэлтэ хэhэнэй ашаар арадта харша энэ хуулиин проектые баталуулха гэhэн хархис хүсэнүүдэй hэдэлгэнүүд хоёр дахин таhалдуулагдаhан байха юм. Гэхэтэй хамта хархис этэгээдүүд сухаряад орхиногүй.

Салазарай ээрхэжэ байдаг Португали 1962 ониие ехэ шаналал гашуудалтайгаар угтаа. Ушарынь тэрэнэй колониальна ээрхэлгэ доройтон унажа байна бшуу. Гадна шэнэ жэлэй эхеэр Португалиин өөрынь газар дээрэ, урда талын хубида восстани болоhон байна. Фашистска ээрхэгшэ орон дотороо хашалта хэhээлтые шангадхажа эдэ бүгэдэдэ харюусаhан байна. Тэрэ хадаа Португали ООН-hоо гараха хүсэлэнтэй гэжэ соносхоhон байха юм. Салазар юундэ уур сухадаа хүрэнэб гэхэдэ, тэрэнэй союзнигуудай (США-гэй, Англиин, Франциин болон бусадай) хэршье оролдолго гаргаа hаань, өөрынгөө газар дээрэhээ Португалиин колонизаторнуудые намнажа гаргаhан Индиие ООН буруушаагүй байна бшуу. Ази, Африкын оронуудаар дэмжэгдэhэн Советскэ Союзай, бусад социалис оронуудай колониализмда эсэргүү шанга хараа бодол эндэ туhатай байгаа.

1961 оной эхеэр США-да засагаа гартаа абаhан демократическа партида январь hара ойн hара болоhон байха юм. Кеннедиин президентын тушаал даажа эхилhээр түрүүшын жэлэй дүнгүүдые гадаадын оронуудай, хамагай түрүүндэ Америкын хэблэл мүнөө гаргана. Эдэ газетэнүүд шэнэ жэлээр дашарамдуулан президентын хэлэhэн үгые, уласхоорондын болон дотоодын асуудалнуудаар ороноо «шэнэ шатада» гаргахаб, гадаадын политикын талаар оронойнгоо мухардалгада оролгые зайсуулхаб, тэрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндые дээшэлүүлхэб, США-гэй экономическа хүгжэлтые түргэдхэхэб, хүдэлмэригүйшүүлые үсөөрүүлхэб, Америкын фермернүүдтэ тохёолдодог хүшэр асуудалнуудые зайсуулхаб, хүн зоной гражданска болон демократическа юрын эрхэнүүдые сахихаб, «60-аад онуудые hайн жэлнүүд болгохоб» гэhэн найдуулгануудыень hануулна.

Үнэндөө ямар юумэнүүд боложо байнаб? Баримтануудые хараад үзэе. Гадаадын политическэ бэрхэшээл зайсуулагдаагүй. Вашингтоной шэнэ удамаршад хуушанайхяараал аашалжа байнхай. Бусад оронуудтай, тэрэ тоодо Советскэ Союзтай харилсаа байгуулхадаа Вашингтон хүсэ хэрэглэлгые хүтэлбэри болгодог дээрэhээ уласхоорондын оршон байдалые бүри шахардуу шанга болгоно, сэрэгэй бюджедые нэмээнэ, буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрнэ, эгээн хурса асуудалнуудые — буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха, Германитай амгалан ёhоной гуримшуулга хэхэ, Баруун Берлиндэхи байдалые гуримшуулха асуудалнуудые шиидхэхэhээ арсана.

Президент шэнэ жэлэйнгээ түрүүшын зүблөөнүүдые сэрэгэй министерствын хүтэлбэрилэгшэдтэй хэhэн байха юм. «Амгалан үс сагай эгээн ехэ сэрэгэй бюджедые конгрессэй үзэмжэдэ табиха» асуудал январиин 2—3-да хаража үзэгдөө. Нёдондо жэлдэ США-гэй сэрэгэй гаргашанууд 6 миллиард доллароор нэмээгдээ hэн. Мүнөө сэрэгэй гаргаша дахяад 1,5 миллиард доллароор нэмээгдэхээр хараалагдана. Европа түби руу үшөө 6 мянган солдадые нэмэжэ эльгээхэ бэлэдхэл хэгдэжэ байнхай. Тэрэнэй эсэстэ Европодохи Америкын зэбсэгтэ хүсэнүүд 300 мянган хүн болохо юм. Армейскэ хоёр дайшалхы дивизиие шэнээр байгуулха тухай захиралта гаргагданхай.

Урда талынгаа хүршэнэр тушаа США-гэй бэелүүлдэг политикада ямаршье хубилалта болоогүй. Америкын гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөө зарлаха бэлэдхэл ехээр хэгдэжэ байнхай. Энэ зүблөөн США-гэй үүсхэлээр январиин 22-то зарлагдаха юм. Кубада эсэргүүгээр Вашингтоной бэелүүлдэг ээрхэг түримхэй hанаашалгада энэ түбиин бусад оронуудые татан оруулха зорилгоор тус зүблөөн зарлагдахань. Энэ зорилго бэелүүлхэнь бэрхэтэй байна. Аргентина болон Бразилида ошоhон гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ Гудвин hаяхан иигэжэ мэдүүлээ. «Куба тушаа ямар шиидхэбэриин абтаха байhан тухай урид хэлэжэ шадахагүй байнаб. Юуб гэхэдэ хэгдэhэн зүбшэлнүүдhээ hайн үрэ гараагүй».

США-гэй гадаадын политикада ямар нэгэн шэнэ хубилалта болохо гэжэ правительство тушаагаа hайн бодол баримталдагшье шэнжэлэгшэд бэшэжэ шаданагүй. Джозеф Олсоп гэгшын hанамжын ёhоор Кеннедиин правительство хадаа «президентын засагаа барижа эхилhэн сагhаа хойшо гадаадын политикын талаар удаа дараалуулан олон бэрхэшээлдэ ороо».

Дотоодын хэрэгүүдтэ ямар нэгэн хубилалта болоогүй. Үнгэрэгшэ жэлдэ Америкын экономикын ургалта урда жэлэйхиhээ бүри бага байшоо. Экономикын зарим зэргээр «hэргэhэн» болобошье, хүдэлмэригүйшүүл олон байhан зангаараа, промышленностиин хэдэ хэдэн hалбаринууд дутуугаар хүдэлнэ. Металлургическа промышленностиин дүрбэнэй нэгэ хуби, станок бүтээлгын промышленностиин хахадынь, нефть абадаг промышленностиин 30 процентнь хүдэлнэгүй.

Доторой зарим реформонуудые хэхэбди гэжэ шэнэ правительство найдуулhан юм. Зүгөөр эдэ найдалгануудынь саарhан дээрэ үлөө. Энээнэй урда тээ үнгэрhэн конгрессэй сесси сэрэгэй бюджедые ехэ хэмжээтэйгээр баталhан болобошье, социальна тэдхэмжээр наhажаал болоhон хүнүүдые аргалха, hургуулинуудта туhаламжа үзүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые хуулита болгохоhоо арсаhан байна. Хүдэлмэригүйдэлгэтэй тэмсэхэ үрэ ехэтэй хэмжээ сесси баталан абаагүй, хүдөө ажахын талаар өөдэгүйхэн программые баталхаhаа арсаа. Гражданска болон демократическа эрхэ хангахын тулада ямаршье алхам хэгдээгүй. Баруунай фашис үзэл баримталагшад бүри эдэбхитэйгээр ябуулга хэдэг болоо. Правительство өөрөө түрүү организацинуудта, тэдэнэй ажал-ябуулагшадта эсэргүү хашалта хэhээлтэ хэдэг болоо. Январиин 10-да болохоёо байhан конгрессэй сесси демократическа партиин hунгалтын болохын урда тээ үгэhэн найдуулгануудые дүүргэхэ талаар ямар нэгэн алхам хэхэ гэжэ этигэхээр бэшэ байна. Энэ сесси хадаа сэрэгэй гаргашануудые нэмээхэ гэжэ дуратайгаар баталха, арадай байдал hайжаруулжа шадахаар ямаршье дурадхалнуудые буруушаан арсаха гэжэ тухайлагдана. Ямар тобшолол хэжэ болохоб гэхэдэ, Америкын политикада үнгэрэгшэ жэлдэ ямаршье хубилалта болоогүй. Найдуулан хэлэhэн «шэнэ хараа замуудынь» мүнөө дээрээ харагданагүй. Вашингтоной политическэ хараа шэглэл балар зандаа үлөөд байhаар.

И. Лапицкий.

Советскэ космонавт Индонезидэ аяншалhаар

ДЖАКАРТА, январиин 5. (ТАСС). Советскэ космонавт майор Г. С. Титов Макассар городой «Хасануддин» гэжэ университедэй студентнүүдтэ энэ үглөөгүүр айлшалаа. Президент Сукарнотай хамта Герман Титовой университедтэ ерэхэдэнь университедэй ректор Мононуту угтаhан байна.

Космонавтнуудай үмэнэ табигдаhан зорилгонууд тухай, замбуулинай дайда соогуур ниидэжэ ябахадаа хараhан үзэhэн юумэ тухайгаа, шэнэ хүнүүдэй замбуулинай дайда руу бүри холуур аяншалдаг болохо байhан тухай Г. С. Титов студентнүүдтэ тобшохоноор хөөрэжэ үгөө.

Удаань президент Сукарно суглараргшадта хандан, тобшо үгэ хэлээ. Герман Степанович Титов өөрынгөө ороной баатар болоно. Мүн тэрэниие бүхы дэлхэйн, бүхы хүн түрэлтэнэй баатар гэжэ бидэнэр тоолонобди гээд президент хэлээ. Манай залуу ханиин Индонезиин Республикада, тусхайлбал, Макассарта ерээд байhандань бидэнэр угаа ехээр омогорхонобди. Индонезиин правительствын зүгhөө гүрэнэй дээдэ шагналые тэрээндэ би Москвада барюулхадаа мүн лэ иимэ ехэ омогорхол түрөө hэм гээд президент хэлээ.

Эндэhээ гарахынгаа урда тээ Г. С. Титов «замбуулинай дайда соогуур долоон зуу мянган километртэ» гэhэн нэгэ номоо университедэй ректортэ бэлэг болгон баряа.

Мүн энэ үдэртөө советскэ космонавт, президент Сукарно Макассарhаа хойшо байдаг Паре-Паре город орохоёо эндэhээ гараhан байна.

Сулавесиин баруун эрьеын гое hайхан газарта байдаг бишыхан тосхондо машинанууд ойро зуура тогтоо. Эндэхи хүн зон советскэ космонавтда гол анхаралаа хандуулаа. Нютагай залуушуул замбуулин руу ниидэhэн тухайнь тэрээнhээ асуугаа, сэсэгүүдые бэлэглээ, сугтаа фотозурагуудаа буулгуулхые, мүн дуу дуулахыешье гуйhан байна. Г. С. Титовой, Индонезиин президентын ерэхээ байhан тухай урид мэдэhэн бусад hуурин газарнуудай хүн зон хүндэтэ айлшадые угтахын тулада үйлсэнүүдтэ гараад байгаа.

Лаосой хаан хүбүүдтэ бэшэг эльгээгдэбэ

Лаосой асуудал гуримшуулха талаар Женевэдэ боложо байhан уласхоорондын зүблөөн өөрынгөө хоёр түлөөлэгшэдөөр — СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Хьюм гэгшэдээр дамжуулан, Лаосой гурбан политическэ хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдтэ — хаан хүбүүд Суванна Фумада, Суфанувонгдо болон Бун Умда бэшэг эльгээжэ хандаа. Лаосой национальна нэгэдэмэл правительствые hаяар байгуулхын тулада 14 гүрэнэй хабаадалгатай зүблөө зарлаха гэhэн найдабари бүтэбэгүй. Юуб гэхэдэ, Лаосой нэгэдэмэл делегаци Женевэдэхи зүблөөндэ эльгээгдээгүй гэжэ бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Тиимэhээ Женевэдэхи зүблөөнэй хүдэлмэриие түгэсхэлгэ, Лаосой асуудал гуримшуулга hаатажа байна гэжэ бэшэг соо мүн лэ тэмдэглэгдэнхэй.

Тохёолдоод байhан оршон байдалые зүблөөндэ хабаададаг бусад оронуудай түлөөлэгшэдтэй хамта зүбшэн хэлсэхын тулада шадаал hаа түргэнөөр Женева ерэхыень гурбан хаан хүбүүдые уласхоорондын зүблөөн гуйhан байна. Нэгэн доро гурбан политическэ хүсэнүүдэй дээдэ тушаалта хүтэлбэрилэгшэдэй Женевэдэ ерээ hаань, Лаосой национальна нэгэдэмэл правительство байгуулха асуудалаар хэлсээе түгэсхэхын тулада хэрэглэгдэжэ болохо байгаа. Энэ правительствые байгуулга Лаосой доторой асуудалнуудта хамаадаха байhаниинь ойлгосотой гээд бэшэг соо хэлэгдэнэ.

БУРЯТ ҮНЭН

1962 оной январиин 9.
3-дахи хуудаhан.

Эхын габьяа

«Экзаменаа һаяла һайса баряад, аспирантурада абтанхайб, хүндэтэ эжы. Научна хүдэлмэреэ тодорхойлооб. Нам тухай һаналаа зоболтогүй, бэемни һайн, хэрэгшье урагшатай...»—гэжэ Карл хүбүүнэйнгээ эльгэһэн бэшэгые Агафья хүгшэн орхижо, бүлынгөө альбом абаад, хуушарха шарлад гэһэн фотозураг харана.

Гушаад ондо абтаһан тэрэ зураг соонь Агафья хүгшэнэй табан хүбүүнэй дүрбэниинь Виктор, Володя, Карл, Анцифер зэргэлэн малайлдана. (Ким гэжэ одхон хүбүүниинь тэрэ үдэр гэртээ үгы байжа, зурагта оролсоогүй юм). Агафья хүгшэн табан хүбүүдэйнгээ эрэ болохо, эмээл морёо унаханшье» мүртэнь тэдэнээ энэ зураг соо һууһандал үшөө баганууд гэжэ бодон ябадаг. Тээд саг гээшэмнай ошожол байдаг. Һаяхан абтаһан зураг бэлэй гэжэ һанахадаашье, тэрэнь аяар хорёод жэлэй болоно.

Хүбүүдэйнгээ зурагые хаража, зурхөө ханаагаад, Агафья хүгшэн Карл хүбүүнэйнгээ бэшэгые саашань уншажа үргэлжэлүүлнэ: «...аспирантурамнай Пермьскэ университедэй дэргэдэ юм. Университедэй физическэ химиин кафедрада научна хүдэлмэреэ бүтээхэ болооб. Эндэ бэрхэ, суутай эрдэмтэд бии. Тэдэнэй хүтэлбэри доро гурбан жэл соо һуралсаха байнаб. Золтойдидаа, хүндэтэ эжы!»

Хүбүүнэйнгээ аспирантурада һуралсажа байхада ямар эжы баярлахагүй гээшэб! Агафья Баевна баярлаһандаа бархиран, нюдэнэйнгөө нёлбоһо аршаха зуураа, «Эсэгэтнай амар мэндэ ябабал, ямар ехээр баярлаха байгааб!» гэжэ зүрхэндөө бодоно. Табан хүбүүнэй эсэгэ Батэй Махосоев хүбүүдэйнгээ эрэ болохо, эрдэм шудалхые үзэхэ, харахагүй баишоо. 1937 онһоо хойшо Агафья Баевна табан хүбүүгээ гансаараа үргэжэ «хүн болгожо, хүлэгэнь унуулһан» байна.

Габшагай солбон бэетэй Агафья Баевна табан хүбүүдтээ татуурхангүй, Алайр нютагтаа колхозой фермэ дээрэ арбаад жэл шахуу һаалиншаар хүдэлһэн юм. Хамтын ажалда хамаг хүсөө гаргажа ябахынгаа хажуугаар, табан зэргэлээ хүбүүдээ таатай бэргэжэ хүмүүжүүлһэниинь тон лэ магтаалтай байдаг.

Дайн байдааанай хатуу шэмэрүүн жэлнүүдтэшье Агафья хүгшэн хүбүүдээ эрдэм бэшэгһээ таһалаагүй юм. Дайнай дүүрэһэн жэлдэ арбадахиие дүүргэмсэрээ эгээн ехэ хүбүүн—Виктор Эрхүү городто ерэжэ, университедэй түүхын факультетдэ орoһон байна. Табан жэл соо һуралсажа гарахадаа Виктор Бажеевич түүхэ заадаг багша болоһон юм. Мүнөө Эрхүүгэй областиин Алайрай аймагай Иваническэ дунда һургуулиин директорээр хүдэлдэг.

Викторэй удаа Володя хүбүүн Эрхүү городой физкультурна техникумдэ ороо. Һуралсалаа дүүргэһэнэй удаа Володя сэрэгэй албанда ябаад, мүнөө манай республикын Закаменай аймагта физкультурын багшаар ажаллажа, коммунизм байгуулха залуу үетэнние заларуун шамбай бэетэйгээр хүмүүжүүлнэ.

Эхын дунда хүбүүн Карл багаһаа хойшо элдэб түмэр тулдэгэ суглуулха, машина зохёожо наадаха заншалтай байһан гэжэ аханарынь хөөрэдэг. Карл энэ зангаа томо болоходоошье табяагүй. Арбадахи класс дүүргэхэдээ Карл инженер болохоб гэһэн тодо зорилготой байгаа. Энэ зорилгонь тэрэниие Томско политехническэ институт хүргэжэ, химико-технологическа факультедтэ оруулаа. Институт дүүргэжэ, инженер-химик болоһон Карл Бажеевич Зүүн Сибириин эгээн томо предприятинуудай нэгэн болохо Ангарскын нефть нэрэлгын комбинадта халаанай начальнигаар хүдэлһэн байна. Тээд Карл эрдэмээ дам саашань дээшэлүүлхэ гэжэ ороллодог һэн. Тиимэһээ Карл Бажеевич 1958 ондо Улан-Үдэ ерээ. Тэрэ сагта эндэмнай технологическа факультет нээгдээд байгаа. Карл Бажеевич энэ факультедэй физическэ химиин кафедрада багшалхаар ороһон юм. Физическэ химеэр уншаһан тэрэнэй лекцинүүд нилээд гүнзэгы, ойлгосотой байдаг байгаа. Тиимэ хадань институдай дирекци тэрэниие аспирантурада эльгээһэн юм. Мүнөө Карл Бажеевич Пермь городой университедэй аспирант болонхой, физическэ химиин шудалагдаагүй олон асуудалнуудай нэгэнэй научна хүдэлмэри бэлдэжэ байна.

Карлын дүү хүбүүн—Анцифер ахынгаа замаар ябажа, Эрхүүгэй хүдөө ажахын институт дүүргэһэн, инженер-механик мэргэжэлтэй болоһон байна. Институт дүүргээд, Анцифер Бажеевич Селендумын МТС-тэ инженерээр хүдэлһэн, тэндэхи училищида багшалһан юм. Гурбан жэлэй саада тээ Анцифер Бажеевич Бурядай хүдөө ажахын институдай агрономическа факультедэй механизациин кафедрада багшаар хүдэлжэ ороһон байна.

Отхон хүбүүн Ким Бажеевич урзанда Бурядай хүдөө ажахын институт дүүргэөд, мүнөө Алайрай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо ветеринарна врачаар хүдэлнэ. Энэ хадаа малаар олон түрүү колхоз юм. Ким Бажеевич институтда һуралсажа абаһан эрдэм бэлигээ гаргажа, колхозой мал ажалые хүгжөөхэ, һү, мяха, тоһо элбэгжүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсаха гэжэ мэргэжэлтын бүхы шадабари гаргана.

Энэл даа, эхын табан хүбүүнэй энхэрмэ һайхан намтарынь! Табан хүбүү хүмүүжүүлжэ, эрдэмтэй зэргэтэй болгоһон ушар Агафья хүгшэнэй габьяа болоно. Хүушан хэдэн жэлэй урда тээ иимэ зол жаргал эдлэхэ байгаа аал?! Имагтал совет хуулиин аша туһаар ажалша бурядай үрэ хүүгэд эрдэм соёл шудалжа, арад зондоо туһатай, адли тэгшэ эрхэтэй болоно бэшү. Энээн тухай манай партиин Программа соошье эли тодоор хэлэгдэнхэйл!

Б. Шатонов.

Гидрометбюрогой мэдээсэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэйшэг байха, хойто аймагуудта бага зэргэ саһан орохо. Зүүн зүгһөө һулахаанар һалихиха. Улан-Удэ городто хүйтэн гүүр 27—29, үдэртөө 18—20 градус хүйтэн болохоор багсаагдана.

Январиин 10—11-нэй үдэрнүүдтэ республика дотор бага зэргэ үүлэтэй байха, саһан орохогүй. Зүг бүхэнһөө һулахаанар һалхилха. Һүниндөө хойто аймагуудта 30—35, урда аймагуудта һүниндөө 23—28, үдэртөө 15—20 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Улан-Үдэ хэлнэ, харуулна

Мүнөөдэрэй телевиденинн программа

18.00—«Генка Пыжов — первый житель Братска» гэһэн үхибүүдтэ зориулагдаһан зужэг. 19.15—«Турэл республика доторнай» гэһэн дамжуулга. 19.35—«Моды меняются» гэһэн хроникально-документальна фильм. 19.55—Номууд сооһоо репортаж. 20.15—«Манай залуу город» гэһэн Томск телестудиин бэлэдхэһэн очерк. 20.30—«Три этажа счастья» гэжэ уран һайхнай фильм. 22.00—«Январиин 10-наи программа дамжуулагдаха.

САНАШАДАЙ МҮРЫСӨӨН

«Спартак» гэжэ спортын һайн дуранай бүлгэмэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө Сибириин, Алас Дурна зүгэй санашадай мүрысөөн үсэргэлдэр эхилбэ. Шагга энэ тулалдаанда хамта 10 команда хабаадалсана. Тэдэнэй дунда аяар холын Сахалинай, Магаданай, Амурай, Читын, Эрхүүгэй областиин, Яхадай, Тувын, Бурядай АССР-нүүдэй, Красноярска, Приморшин, Хабаровскын хизаарай хурдан солбон хүбүүд, басагад бии. Үсэргэлдэр — эрэшүүл 4×10, эхэнэрнүүд 3×5, эдирүүл 4×5, басагад 3×3 гэһэн эстафетэдэ хабаадалсаба.

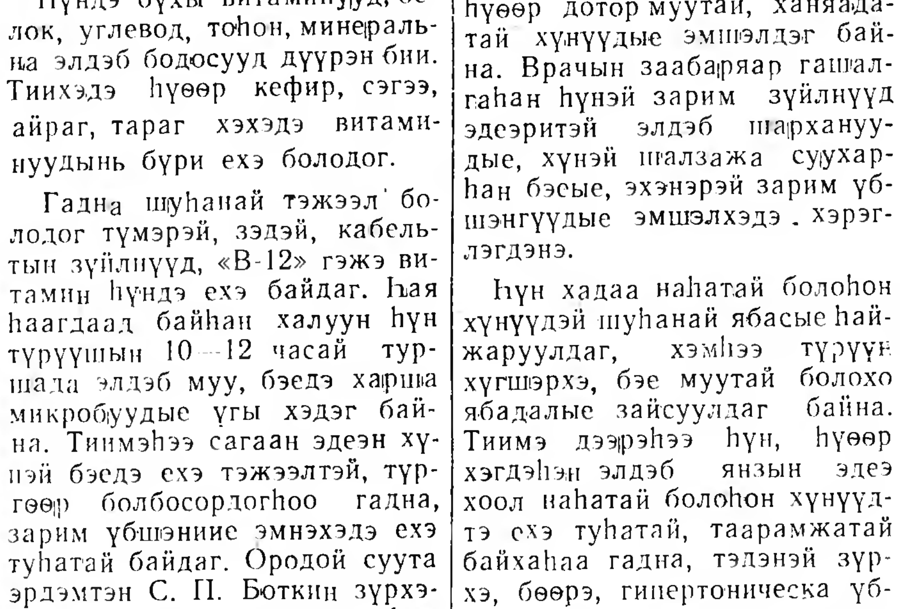
— Командынмнай спортсменүүд энэ мүрысөөндэ бэлэдхэнхэй үнихэнэй. Тиимэһээ санашан бүхэмнай эрхим һууринуудые эзэлхэр бээ зэһэнэхэ,— гэжэ Красноярскын санашадай тренер Ю. П. Круглов мэдүүлнэ.

Мүнөөдэр, үглөөдэр 5, 10, 15, 30 километртэ урилдаан болохо.

Т. Бадмаин.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Красноярска хизаарай санашад мүрысөөнэй урда тээ харгыгаа үзэжэ ябана.

Л. Хайдуровай фото.

Ута наһа наһалха гээ һаа...

ҺҮН ТУХАЙ ХӨӨРЭЛДЭЭ

Зарим хүн һүеэ имагтал үхибүүдэй эдеэн гэжэ тоолоод, мяха, загаһа, үндэгэ гэхэ мэтын эдеэ хоол ехэнхи ушарта хэрэглэхээ оролдодог. Гэбэшье һүмнай ехэшье хүнүүдэй гол эдеэнэй нэгэниинь гэжэ тоологдодог юм.

Һүндэ бүхы витаминууд, белок, углевод, тоһон, минеральна элдэб бодосууд дүүрэн бии. Тиихэдэ һүөөр кефир, сэгээ, айраг, тараг хэхэдэ витаминуудынь бүри ехэ болодог.

Гадна шуһанай тэжээл болодог түмэрэй, зэдэй, кобальтын зүйлнүүд, «В-12» гэжэ витамин һүндэ ехэ байдаг. Һаяхан һааглаад байһан халуун һүн түрүүшын 10—12 часай туршада элдэб муу, бэедэ харша микробуудые үгы хэдэг байна. Тиимэһээ сагаан эдеэн хүнэй бэедэ ехэ тэжээлтэй, түргөөр болбосордогһоо гадна, зарим үбшэниие эмнэхэдэ ехэ туһатай байдаг. Ородой суута эрдэмтэн С. П. Боткин зүрхэнэй, бөөрын үбшэниие һүн эдеэгээр эмшэлхэдэ ехэ һайн гэжэ тоолодог һэн. Мүн һүн, һүөөр хэгдэһэн эдеэн хүнэй бэедэ ехэ туһатай, тэжээлтэй гэжэ И. И. Мечниковшье тэмдэглэдэг байгаа. Аяар 100 жэлэй саада тээ Таджигай эрдэмтэн Авиценна һүн, һүөөр хэгдэһэн эдеэн илангаяа ехэ наһатай болоһон хүндэ туһатай, һайн гэжэ бэшэһэн юм. Тээд мүнөө үеын медицинэ хэдэн үбшэниие һүөөр хэгдэһэн эдеэгээр үнихэнэй эмшэлдэг болонхой. Жэшээлхэдэ, уушхын ханиадые сэгээгээр эмшэлхэдэ ехэ һайн гэжэ мэдээжэ болонхой. Тиихэдэ гаһалгаажа айраг, тараг болоһон һүөөр дотор муутай, ханиадатай хүнүүдые эмшэлдэг байна. Врачын заабараар гашалгаһан һүнэй зарим зүйлнүүд эдеэритэй элдэб шарханууды, хүнэй шалзажа суухарһан бэеые, эхэнэрэй зарим үбшэнгүүдые эмшэлхэдэ . хэрэглэгдэнэ.

Һүн хадаа наһатай болоһон хүнүүдэй шуһанай ябасые һайжаруулдаг, хэмһээ түрүүе хүгшэрхэ, бэе муутай болохо ябадалые зайсуулдаг байна. Тиимэ дээрэһээ һүн, һүөөр хэгдэһэн элдэб янзын эдеэ хоол наһатай болоһон хүнүүдтэ ехэ туһатай, таарамжатай байхаһаа гадна, тэдэнэй зүрхэ, бөөрэ, гипертоническа үбшэнүүдые эмнэхэ ехэ шухала зүйл боложо үгэнэ бэшү.

Хүн бүхэнэй үдэр бүриин хоолдо оролсохо, шухала эдеэнэй нэгэниинь һүн болохо зэргэтэй.

И. Егорова,
Санитарна гэгээрэлэй байшангай главна врач.

Бүгэдэнииттын уялгата албанда татаха комитет Индонезидэ байгуулагдаа. Арадай суглаанда һунгаха һунгуулиин хүдэлмэри Болгарида эхилээ. Польшын автомобильна промышленность мүнөө жэлдэ 22.500 ашаанай, 15 мянга шахуу хүнгэн автомобиль бүтээхэ. *Монголдо түрүүшын гидроэлектростанцинууд баригдахань.* Бельгиин мянга гаран солдат Баруун Германи эльгээгдэбэ.

А. И. Микоянай Гвинейн Республика ошоод байһан тухай

КОНАКРИ, январиин 6. (ТАСС). Гвинейн Республикын правительствын толгойлогшын хани ёһоор уриһантай дашарамдуулан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн А. И. Микоян мүнөөдэр Конакри ерэбэ.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. Л. Орлов, гадаадын экономическэ харилсаануудай талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшонор А. И. Алиханов, Д. Д. Дегтярь, бусад тусхай түшаалтай хүнүүд А. И. Микояниие үдэшэжэ ябана.

Гвинейн Республикын национальна суглаанай түрүүлэгшэ, Гвинейн демократическэ партиин политическэ секретарь Сайфулай Диалло, Гвинейн правительствын министрнүүд, Гвинейн демократическэ партиин политбюрогой гэшүүд Беавоги Лун Лансана, Бенгали Камара, национальна оборонын гүрэнэй айлүүгые сахиха министр Фодеба Кейта, социальна тэгшэ хэмжэын асуудалнуудаар гүрэнэй секретарь Лоффо Камара болон бусад тусхай тушаалтай хүнүүд А. И. Микояниие аэродром дээрэ угтаа. СССР-эй хэрэгүүдээр Гвинейн Республикада байдаг саг зуурын этигэмжэтэ И. И. Марчук, бусад оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд А. И. Микояниие мүн лэ угталсаба. Аэродром дээрэ хүндэлэлтэй харуул табигдаад, СССР-эй, Гвинейн Республикын гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдөө.

КПСС-эй XXII съездын материалнууд болгар хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

СОФИ, январиин 6. (ТАСС). КПСС-эй XXII съездын материалнуудтай хэдэн брошюранууды Болгариин коммунистическэ партиин хэблэл үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь, декабрьда барлан гаргаа. КПСС-эй Программа 180 мянган хэһэг тиражтайгаар хэблэгдэһэн байна. КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүдэй, Президиумэй гэшүүндэ кандидадуудай, секретарьнуудай съезд дээрэ хэлэһэн үгэнүүдтэй брошюра хэблэгдэн гаргагдаа.

КПСС-эй XXII съезд дээрэ Т. Живковой хэлэһэн үгэ, КПСС-эй XXII съезд, тэрэнһээ уламжалан Болгариин коммунистическэ партиин хэһэг тобшололнууд тухай БКП-гэй ЦК-гэй пленум дээрэ тэрэнэй хэлэһэн илтхэл 100 мянган хэһэг тиражтайгаар хэблэгдээ.

КПСС-эй XXII съездын материалнуудай суглуулбари хэблэлдэ бэлэдхэгдэжэ байхай. «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй XXII съездэ хэһэн тоосоон», мүн «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Программа тухай» Н. С. Хрущевэй элидхэлнүүд, съезд дээрэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн түгэсхэлэй үгэ, «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Уставта хубилалта оруулха тухай» Ф. Р. Козловой элидхэл, Центральна Комитедэй тоосоон тушаа КПСС-эй XXII съездын резолюци, КПСС-эй Программа болон бусад материалнууд суглуулбарида оруулагдаха юм.

Холын саанаһаа

Арадай депутадууд

СОФИ, январиин 6. (ТАСС). Һунгуулиин кампани орон доогуур улам бүри үргэдхэжэ байна. Арадай суглаанай депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ эхилээ. Социалистическэ общестын элдэб ажалай хүнүүдэй эгээн эрхим түлөөлэгшэдые арад засагайнгаа дээдэ органдо эльгээнэ.

Пловдивай ажалшад арадай түлөөлэгшэдэй (Арадай суглаанай депутадуудые Болгарида иигэжэ нэрлэдэг) кандидадуудта БКП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Антон Югоовые, мэдээжэ эрдэмтэ, академик Георгий Наджаковые, «Марица» гэжэ бүд нэхэхэ комбинадай бүд нэхэгшэ, Юрий Гагаринай нэрэмжэтэ залуушуулай бригадын гэшүүн Роза Ценчовае болон бусадые дэбжүүлээ.

Тэрэшэлэн нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ эхилээ.

Монголой промышленность улам хүгжэнэ

УЛАН-БАТОР, январиин 6. (ТАСС). МОНЦАМЭ агентствын мэдээсэнэй ёһоор, Монголой промышленность мүнөө жэлдэ улам саашадаа хүгжэхэ. Арба гаран промышленна шэнэ предприяти баригдаад, ашаглалгада үгтэхэ юм.

Хубсугулай, Ховдын аймагуудта мүнөө жэлдэ Монголдохи түрүүшын гидроэлектростанцинууд баригдаха юм. Сэлэнгын болон Чойбалсанай аймагуудта түлишөөр хүдэлдэг хоёр электростанци ашаглалгада үгтэхэ. Забхын аймагта модо болбосоруулгын предприяти хүдэлжэ эхилхэ юм. Улан-Баторта хүүгэдэй хубсаһа оёдог фабрика, бусад хэдэн промышленна предприяти баригдаха.

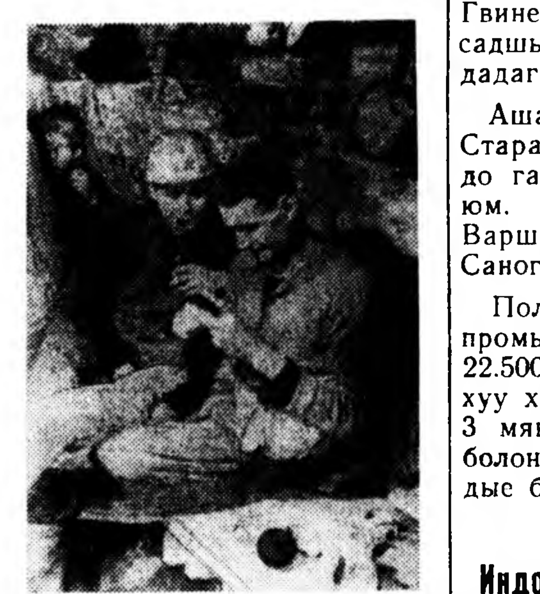
Хүдэлжэ байһан предприятинуудай хүсые ехэ болгоһоной, хэдэн промышленна шэнэ предприятинуудые бариһанай ашаар промышленна үйлэдбэриин хэмжээн горьтойгоор дээшэлхэ юм. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ шулуун нүүрһэ малтан абалга 1961 онойхидо орходоо 11,5 процентээр, электрын элшэ хүсэ гаргалга — 89,7 процентээр, вольфрам абалга — 80 процентээр, хирписэ сохилго — 20 процентээр гэхэ мэтээр нэмэхэ.

Тэрэшэлэн хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиин продукциин хэмжээн горьтойгоор нэмэхэ юм.

Ливанда 295 хүн һүүлшын сүүдхын турша соо арестовалагдаа

БЕЙРУТ, январиин 6. (ТАСС). «Ле Жур» газетын мэдээсэнэй ёһоор фашист үзэлтэй «арадай социальна партиин» зэбсэгтэ отрядуудые усадхаха талаар һүүлшын сүүдхэ соо абтаһан хэмжээнүүдэй үедэ 295 хүн арестовалагдаа. Буу зэбсэг, ехэ һомо хэрэгсэлнүүд хуряажа абтаһан байна. Сириин офицер байһан Махмуд Нехме алуулаа. Тэрэ хадаа Сиридэ эсэргүүгээр 1955 ондо Америкын зүгһөө хэгдэһэн үгэсэлгэдэ хабаадалсаһан байгаа. Нехме США-да удаан саг соо байлгаһан аад, Ливанда бэлэдхэгдэжэ байһан үгэсэлгэдэ хабаадалсаха тулада һарын урда тээ эндэ ерэһэн байгаа.

Турецкэ национальностиин 92 хүниие Ливанай армиин частьнуудай арестовалһан байна. Тэдэнэр Ливанай хойто хилые нюусаар дабаха һэдэлгэ гаргаһан байна.

ГЕРМАНИИН ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА. Зальхёндорфын «Пфаннебергэ» шахтада хүдэлдэг горнягууд хоёр үдэрэй забастовко хээ. Юуб гэхэдэ хэды шахтануудые зээдынь хааха гэһэн байгаа. Нэгэ километр гүнзэгытэй шахта соо болоһон забастовкодо 300 хүн хабаадаа. Зураг дээрэ: забастовкодо хабаадагшад.

ТАСС-эй фотохроника.

Хубилашагүй хараа бодол

РИО-де-ЖАНЕЙРО, январиин 6. (ТАСС). Куба тушаа өөрынгөө баримталдаг хараа бодолые Бразили хубилгахагүй гээд Бразилиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Сантьяго Дантас үсэгэлдэр пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ онсолон тэмдэглээ. Гадаадын политикын талаар хараа шэглэлээ хубилгаха шалтагаан Бразилида байхагүй. Гадаадынгаа политикые бэелүүлхэдэ гол ёһонуудаа Бразили сухарихагүй. Арадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, арадуудай өөрыгөө тодорхойлхо гол ёһонуудые бидэнэр хамгаалнабди гэжэ тэрэ хэлээ.

Бразилиин гадаадын хүдалдаа хүгжөөхэдэ Сантьяго Дантас ехэ анхарал хандуулһан байна. Гадаадын хүдалдаанай талаар Бразилиин правительство, гадаадын хэрэгүүдэй министерство бүгэ эдэбхитэй политика мүнөө жэлдэ бэелүүлхэ гээд тэрэ хэлээ. Бразили дэлхэйн бүхы оронуудтай наймаа хэжэ ёһотой гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, социалистическэ оронуудай дэлгүүр бидэндэ шухала удхаашантай гэжэ Сантьяго Дантас заагаа.

НАТО зэбсэглэжэ байһаар

ЛОНДОН, январиин 6. (ТАСС). Бельгиин мянга гаран солдат январиин 3-да агаарай замаар Баруун Германи эльгээгдээ гэжэ Бельгиин национальна оборонын министерство соносхоо гээд Рейтер агентствын корреспондент Брюсселһээ мэдээсэнэ.

«Берлиндэхи байдалай шахардуу болоожо» эхилжэ байгаа, бүри үнгэрэгшэ жэлдэ Бельгиин правительство энээн тухай шиидхэбэри гаргаһан байгаа.

БОНН, январиин 6. (ТАСС). «Франкфуртер Альгемейне» газетын мэдээсэнэй ёһоор Баруун Германиин армиин тоогойнгоо талаар 9-дэхи дивизи ФРГ-дэ байгуулагдаад, НАТО-гэй командованиин мэдэлдэ үгтэһэн байна.

Демонстраци хоригдобо

ПАРИЖ, январиин 6. (ТАСС). Фашистскэ аяг ашаануудые буруушаахын тулада Парижда мүнөөдэр үнгэргэгдэхөөр хараалагдаһан демонстрацые Франциин дотоодын хэрэгүүдэй министерство хориһон байна. Иимэ демонстраци үнгэргэхые Франциин коммунистическэ парти уряалһан юм.

Италиин таряашад үгырэн хооһорно

РИМ, январиин 6. (ТАСС). Италиин таряашад бүри олоороо үгырэн хооһороод, тосхонуудһаа гараад ошоод болоо. Тусхай статистическэ мэдээнэй ёһоор хүдөө ажахы эрхилэгшэдэй тоо 1961 ондо үшөө 307 мянган хүнөөр үсөөн болоһон байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тосхонуудһаа гаража ошоһон хүнүүдэй тоо 1959 онойхидо орходоо гурба дахин олон болоһон байна.

„Стар" гэж... мянгадахи авт... бүтээн гарг...

ВАРШАВА, ян... (ТАСС). Польшы... цадахи автозаводо... эришэтэ гайхамш... болобо: Польшын... автомобильна заво... сэрһэ мүнөөдэр 10... хи автомобиль гар...

Станогуудай, ... дай, кадрнуудай ... дүршэлэй бага б... дотор автомобил... эхилхэ гээшэ бэрх... һан юм. Совет м... туһаламжын, По... дэлмэришэдэй угаа... гарганай ашаар ... шээлнүүд дабагд... Польшын хүд... парти, Польшын ... ческэ партиин ... съезд 1948 оной... Варшавада болоһ... Орон дотор бүтэ... «Стар» гэжэ нэр... шын 20 автомоб... дэ эндэ ерээ һэн. ... арбан жэлэй турш... мянга хүртэр ни... нүүд бүтээгдээ б... гаа. Табан жэлэй ... ондо энэ завод ... мянган, 1970 ондо... ашаанай автомоби... болохо.

«Стар» гэжэ а... нуудые Польшоһо... гүүршье мүнөө ха... хо байна. Эдэ авт... Бразилиин, Болга... мэдэ, КНР-тэ, ... Гвинейдэ, Кубада, ... садшье оронуудта ... дадаг болонхой.

Ашаанай машина, ... Стараховицка заво... до гансахан лэ ... юм. Автомобильна... Варшавада, Люблин... Саногто байгуулаг...

Польшын ав... промышленность м... 22.500 ашаанай, 15... хуу хүнгэн автомоб... 3 мянга үлүүтэй ... болон санитарна ... дые бүтээхэ гарга...

Индонезиин прави... абажа байһан хэ...

ДЖАКАРТА, янв... (ТАСС). Индонези... оборонын комитеды... ээриин үндэһөөр бү... сэрэгэй албанда та... тет министр Ахмад... шэтэйгээр байгуула... гэдэнинтын сэрэгэ... татаха түсэб зохёо... рине энэ комитет ... АНТАРА агентство...

Индонезиин зүүн... дэзгүүрхи Баруун ... дарай агаарай дай... али бүхы ниндэлз... до гэжэ Индонези... сэрэгэй хүсэнүүдэй... бүхы летчигүүд... лан һануулһан мэ... лэр толилоо. ... хоригдоһон газарну... нүүд наринаар заа... на. Президент Су... кабриин 19-нэй ... үндэһөөр эдэ хэмжэ... таа гэжэ агаарай-с... сэнүүдэй түлөөлэг... Суроото мэдээсээ.

Эдэ хэмжээнүүд ... руун Ириан тухай... Голландиин барим... раа бодолтой дашар... национальна аюул... лаа бэхижүүлхэ ... байна гээд Суроото ... хэлээ.

Фашистнуудай ... хорото аа...

ПАРИЖ, янва... (ТАСС). Фашис... Францида хорото ... жал байлаар. Фран... мунистическэ парти... байшанда бандит ... толһонойнгоо һүүлээ... компартиин Лилль... низациин байшанда... добтолоо. Фашист... нэлһэн бомбо ... горьтойгоор һандар...

Редакторай орло...
С. Б. БАЛЬЖИН...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул Ленина, 2... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. реда... 32-74, ответ. секретаря — 27-37, отделов: партийной ж... пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советско... тельства — 47-59, промышленности и транспорта, инф... —35-14, культуры — 34-05, писем и рабселькоров —... отдел переводов и корректорская — 35-95, ... 37-32. Для междугородних переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культуры Б... АССР.

Н00567. Зак. №...

БУРЯТ ҮНЭН
1962 оной январиин 9.
4-дэхи хуудаһан.